

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLEN-VÁRMEGYEI „TANITO-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egész évre . . . 6 frt.
Félévre . . . 3 „
Negyedévre . . . 1 „, 50 kr.

Bérmertelen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

A nyilttérben minden garmond sor díja 20 kr.

HIRDETÉS DIJJA

hivatalos hirdetéseknel:
Minden szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 50 kr.

Petitnél nagyobb, avagy diszkrétül vagy körzettel ellátott hirdetésekért mérték szerint minden négyszög centim. után 3 kr. számítatik.

Állandó hirdetéseknel kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések és penzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

Pünkösöd.

(G.) Viruló virágok ünnepe a pünkösöd. A természetnek aranyos pompájával érkezik minden esztendőben. Madarak zengése, virágok fakadása és az emberi szívek lázasabb dobogása képezik a harmóniát, mely a világ szépségéről zengett halhatatlan ditirambhoz hasonlít.

A természet megnyilatkozásának napja ez.

Midőn az Istenség jelentkezik az embernek, minden fűszálban, minden falevélben, szíromban, harmatesppben; midőn még a legutolsó porszem is azt rezgi, hogy létezik fölöttünk egy hatalom, mely intézi a természet sorsát, őrzi szívünket és lelkünket. Létezik az az őserő: az örök Isten, a Mindenható.

És amit egyszer fennen hirdettek az apostolok, annak milliószor meggyőző hirdetője ma a természet minden nyilvánulása.

Az aranyos nap minden sugara ennek a földöntul való hatalomnak a hirdetője. Egy vég nélkül való glória, mely ott, ahol támad, életet és erőt ad.

A természetnek eme beköszöntő ünnepén az emberiség fölmagasztosul, föl-emelkedik a hétköznapiasság színvonaláról és hozsannával üdvözlí az egy igaz Istent.

Illo volna, hogy ez az áhitat ne legyen csak alkalmi. Nagy szüksége van rá közéletünknek, melynek feltámadása még mindig küzd a közönbösséggel.

Igaz, hogy létünk hasonlít egy negyedszázados vulkanikus erupcióhoz, mely alatt a nemzeti eszmék forró lávája öntötte el ereinket s az alkotások egész végtelen sorozatát voltunk képesek végrehajtani.

Igaz, hogy haladásunkban negyedszáz-

ad alatt megközelítettük a külföldi fél- ezred kulturáját, de azt is be kell vallanunk, hogy mindaz amit tettünk, össze fog omlani, meg fog semmisülni, ha a munkában lankadunk, ha nem dolgozunk fokozott tevékenységgel közállapotaink javításán.

Mert az az erőszakosan rózsaszínre változtatott felszín nem szünteti meg, csak eltakarja hibáinkat, bajainkat. És ha letecszük a rózsaszínű szemüveget, láthatunk közéletünk hatalmas épületében korhadt, meghajlott gerendákat, melyeket fel kell cserélni; vagy pedig meg kell támasztani még mielőtt az épület összedől, még mielőtt ránk szakad.

Hogy mit és mi mindent javítsunk, az nem ennek a cikkelynek a tárgya. Az ünnepies alkalom csak figyelmeztető, csak ébresztő. Nem erkölcsi prédikációk napja ez, hanem az igazi érzelmek és eszmék megszentelője.

Nyiljék meg szívünk, emelkedjünk a természettel a magasba.

„Szeressük felebarátainkat, mint önmagunkat” ez hangzik felénk a pünkösdi harangszóból. Ez a pünkösdi hangulat örök szép kifejezője, a szeretet, melyet mint eszmét, mint érzést maga a természet szült.

És ennek az eszmének, ennek az érzésnek győzni kell!

A mi eszménk, a mi érzésünk egy erős, boldog Magyarország.

Hogy a Kánaán, melyet hazánkul rendelt a végzet és őseink fegyverei, ne legyen nekünk a síralom völgye, hogy küzdelmünknek, a becsületes küzdelemnek a díja ne legyen a leveretés, hanem csendes melegagy Szt. István virágos kertjében!

Erre pedig csak úgy leszünk érde- mesek, ha örökös éberséggel és végtelen

önmegadással párosult munkálkodás lesz utmutatónk. Ez a hó óhaj csak akkor teljesülhet, ha a nemzet ereje nem forgácsolódik szét a küzdelemben, hanem erősen koncentrálódik a munkára, mely még minden nemzetet nagygyá és boldoggá tett.

Önmagunkra vagyunk utalva egy emberáradat közepette, mely látszat szerint velünk tart, de amely legszélsőbb ellenlábaink közé tartozik.

Ezek a futó gondolatok repülnek át lelkünkön a pünkösöd szent ünnepén. Nem tagadhatjuk el, hogy van bennünk aggodás, de ezt azért érezzük, mert hazánk jelenén és jövőjén kimondhatatlan szeretettel csügg lelkünk.

Ha csak egy lélek térül is meg a hazai oltárhoz, már többet nyertünk, mint ha a tétlenségben közelebb engedjük jutni a veszedelemhez a tömeget.

Az eszme, az érzés győzni fog!

Ez az én lelkemnek a pünkösdi harangok jóslata.

Erre figyelmeztet bennünket a természet ujjá születése is: a megújuló falombok, a megifjult erdők, a csicsergő, nótázó madarak légiója.

Szervezkedjünk!

A hirtelen támadt, sebesen elterjedt s nem remélt rövid idő alatt elfojtott bodrogközi parasztlázadás már csak egy emlékünkben, mint egy rossz álom. A kedélyek izgatottsága egészen lecsillapodottnak látszik. Az aratási és egyéb munkaszerveződések megkötéséhez készségesebben járult a földnőpe, mint ez előtt sok éven át. Az általános nyugalom, munkakedv, megelőgedés ismérvei kerekedtek felül a közelmúltban tapasztalt törvény- s erkölcsellenes szenvedélyek uralkodásának helyébe.

Teljes elismeréssel gondolunk vissza a megyei hatósági tényezőkre működésére, a megyei kormányzat gyors, erélyes, tapintatos in-

A „Berger et Comp.” cég feje egy reggel nagyon is üresnek találta az irodát, mert a tiz asztalos hosszú irodában nem ült senki.

A tizediknél, a tegutólsó asztalnál lézengett ugyan egy éltesebb kopasz fejű férfi, de hát ez csak „a Weiner” volt, Weiner, kit a „Berger et Comp.” csak könyörületből tartott az irodában 1 ft 50 kr napidijért, aki tehát nem számított. Weiner — vagy senki. Ez a „Berger et Comp.” cég fejének mindegy volt.

Mondom a „Berger et Comp.” cég vezetője aznap nem talált mást az irodában. Az első pillanatra meg is hökkent, egy kicsit halaványabb is lett, de csakhamar magához tért.

Ruganyos léptekkel haladt végig az irodán, bement a saját szobájába s leült a karosszékébe. Szivarra gyújtott és szokása ellenére — elgondolkozott.

— Hm! Tehát elmentek. Itt hagyták. Még az öreg Berkes is elment. Pedig, hogy ha tudnák. De azt nem tudják, mert azt nem tudja senki, csak Mendel Schwarz és én.

Hogy ha tudták volna, akkor bizonyára itt maradtak volna. Itt, mint az a senki „a Weiner” De nini — hát ez mért maradt itt. Talán tudja? Ez ostobaság. — Hogy is tudná. Hiszen azt nem tudja senki más, csak én meg a Mendel Schwarz.

Mendel Schwarz három ház tulajdonosa — tegnap azt mondotta, a csödbe jutott „Berger et Comp.” cég fejének, hogy ő hajlandó lenne a sorsot megkorrigálni, még pedig úgy hogy a „Berger et Comp.” cég fejének nincs egyéb teendője, mint fekete frakkot öltetni, fekete kesz-

TÁRCA.

Pünkösdkor.

Imbolyogó picí bokron
Bimbót vet a rózsá,
Ezüstfényű harmatkönyű
Sir le, ri le róla!

Gyémánt tüze napsugárnak
Fölszártja könnyét
S édes csókban fűrésztgeti
Mint a féltett kincsét.

Kis kertemben el-el nézem
E remek szép dolgot . . .
Mintha éltem tükre volna:
Azért vagyok boldog.

Nekem is van ici bimbóm:
Élő, nyiló rózsá;
Nekem is van napsugaram:
Erőt szedek róla.

Bimbóm könnyét felszártja,
Csókjaival védi . . .
Áldja meg az Úr érte,
Áldja meg, az — égi.

Piros pünkösöd, édes pünkösöd,
Rügyfakasztó jó nap:
Valahányszor rád gondolok:
Tudom, érzem, jó vagy!

Te hozod a sok szép rózsát,
Verőfényes napot . . .
Jöttöd nekem kis fiúcskát
S feleséget adott.

Kapás Aurél.

Boldogság utja.

— A „Zemplén” eredeti tárcája —

A „Berger et Comp.” cég fiatal hivatalnokai végre maguk is belátták, hogy sok a minusz. A főkönyvvezetőnek igaza van. A minusz napról-napra nagyobbodik. A „Berger et Comp.” cég pedig rohamosan halad az örvény felé, melynek neve a csőd.

Nem akarták hinni. Nem fogadták el a főkönyvvezető jó tanácsát, hogy jó lesz a napilapok kishirdetési között böngészni — mert más állás után kell nézni.

De amikor az első váltó a közjegyző kezei közé került, akkor a hivatalnokok nyakra-főre irták a három bélyeges leveleket és posta útján adták a „főnök ur”-nak tudomására, hogy más kenyér után néznek.

A Zemplén mai száma tiz oldal.

tézkedéseire. Az állami hatalom megtette kötelességét, midőn a veszélyeztetett közrend s közbitosság érdekében hatalmának egész súlyát éreztette a rendbontókkal.

Amde a szocializmus átkos szélsőségeinek elfojtása nem gyuttal orvoslása is a ragályos betegségeknek.

Ki ne sejtene, hogy a hazánkban pár év óta fel-feltűnedező elfajult szocialis mozgalmak csak előpostái az elébb-utóbb végigküzdező társadalmi nagy átalakulásoknak, melyek vést-hozók, vagy állapot-javítók lehetnek aszerint, amint sikerülend az ország hazafias értelmiségének ezen forradalmi processus élén megmaradni és azt a kellő mederben megtartani.

Nagyon örvendetes jelenség tehát, hogy a Bodrogekön foganatosított hatalmi rendkívüli intézkedésekkel csaknem egyidejűleg megindult a társadalmi mozgalom is az észlelt társadalmi bajok orvoslásának érdekében.

A „Zemplén” f. é. április 3 és 17-iki s később május 3-ki számaiban „Független Szocializmus” és „Szegényügy” címek alatt megjelent cikksorozatok nagyon megfigyelendő eszméket tartalmaznak a szocialisztikus mozgalmakkal szemben megoldandó állami és társadalmi feladatokat illetően.

Ezekkel kapcsolatosan jött létre a bodrogekői lelkes hölgyek szövetezete a nép értelmi és erkölcsi neiujának emelése céljából. A kon-templált népies könyvtárak felállítására, jó tanok terjesztésére, felolvasások és jó lapok beszerzése útján: kétségteljes legalkalmasabb eszközei a tudatlanság és erköletelenség gyógyításának. Csak hogy a mi viszonyaink közt ezen gyógy-mód üdvös hatásai nem fognak egyhamar be-következni. Megelőzőleg még praeparálnunk kell a szemlel még igen hátramaradt s erkölcsi-leg igen hanyatlott népet e jó orvosságok be-fogadására. *Es első sorban igyekeznünk kell visszaállítani a nép kebelében megrendült bizalmat irányunkban, kik hivatal vagyunk vezére, tanácsadói lenni.*

Ezt pedig csak úgy érhetjük el, ha képe-sek leszünk meggyőződéssé érleltetni a népben azt, aogy jogos igényeik keresztülvitelére, alapo-panaszaik s nyomasztó bajaik orvoslására nézve komolyan akarunk és tudunk is főtá-maszuk lenni.

A Bodrogekön végigrajlott parasztlázadás felszínre hozott oly állapotokat is, melyek a haladó kor igényeinek már meg nem felelhet-nek s már régóta szolgáltatnak okot a nép elégedetlenségére s így fogékonyabbá tették a lelketlen izgatók tanainak befogadására. Ez elavult beteg állapotok közelebbi tanulmányo-zása és lehető orvoslása képezze mindenekelőtt főgondunkat. Ragadjuk meg az első alkalmat tényeinkkel bebizonyítani, hogy nemzettestünk egy főalkotórészének, a népnek jóléte komoly érdeklődéseinknek tárgya.

Hogy azonban alaposan járassunk el hiva-tásunkban, kell hogy *szervekedjünk* e nem könnyű munkára. Bodrogekön összes értelmisége fogjon kezét és egy alakuló gyűlésen válasz-szunk egy központi bizottságot kebelünkben és osszszuk fel magunkat csoportokra, mely csoportoknak feladata leendő a megfelelő számú köz-ségi csoportokat bejárni s közvetlen források-ból meríteni tudomást, a községek szerint vál-takozó, mindennemű anyagi bajoktól és esetleg fenálló jogos elégedetlenségek különböző oká-

tyút és elmondani a szokásos formában; legyen enyém.

Mendel Schwarz pedig beleegyezik, és a „Berger et Comp” elveszi feleségül jóakarója leányát.

A leány hozománya kétszer annyi, mint a „Berger et Comp.” adóssága. A csőd elmúlik — és a cégtábla újra régi fényében ragyog.

Az igaz, hogy a Mendel Schwarz leánya nem szép. Az is igaz, hogy volt egy idő, amikor a leánykát nagyon sürgősen egy messze fekvő külföldi fürdőbe kellett küldeni a házi orvos tanácsára. De hát az már el van felejtve. A világ nem is emlíkszik már arra az időre — tehát törné számít. A világ el tudta felejtteni, mért törné azon fejét a „Berger et Comp.”

Az is igaz, hogy néhány évvel idősebb mint a „Berger et Comp.” feje, de hát ez sem számít. Ha számít is, ki lesz egyenlítő. Az idő-különbséget kiegyenlítő az a nyaláb, csengő aranyra felváltható papirszeletke, amit Mendel Schwarz a „Berger et Comp.” rendelkezésére bocsát.

Egy szóval a „Berger et Comp.” cég feje sehol sem látott okot, miért ne fogadná el a mentő kezét, ha hozzá még feleséget is kap.

Mért ne tenné meg azt az utat, arra a bi-zonyos emeletre, ahol Mendel Schwarz lakik és mért ne kéré meg a leány kezét, mikor azt már neki oda is ígérték.

Megteszi. Ma este teszi meg. Ma este kéri meg a leány kezét. A hitelezők holnap ki lesz-nek elégtve és holnapután újra korlátlan ura le-het a tiz hivatalnoknak.

nál. Ezen összegyűjtött anyag birtokában fog-hatunk aztán ismét együttes erővel tulajdon-keppeni feladatunknak — az általános megelé-gedés létesítésének — lehető megoldásához.

Egy ily módon szervezkedett értelmiség — *mint állandó intézmény* — képes lesz nemcsak a régi társadalmi bajok orvoslására, a nép bi-zalmatlanságának megszüntetésére, de a vár-ható nagy társadalmi átalakulásoknak békés és a közjóknak megfelelő keresztül segítségére is.

Ohajtsuk, hogy így legyen.

Véke, 1898. május 26-án.

Szmrecsányi János.

Vármegyei ügyek

Közgyűlés. Vármegyénk törvényhatósági bizottsága f. hó 26-án és másnap tartotta meg ren-tavaszi közgyűlését *Molnár István* főispánunk elnökelete alatt. Föltűnhetett, hogy a bizottsági tagok gyér számmal jöttek el s még föltűnőbb, hogy a gk. lelkész bizottsági tagok közül egy sem jött el a tavaszi közgyűlésre, aminek az amagyarázata, hogy ez a közgyűlés meg a görög katolikus világ templomi ünnepe, áldozó-csüdtörök, egészen véletlenül összetalálkoztak f. hó 26-án. — Öméltósága a közgyűlést meg-nyitó beszédében, rámutatván a Bodrogekön lezajlott paraszt szocializmusra, elősmeréssel nyilatkozott a mozgalom elfojtása céljából a Bodrogekőre kiküldve volt vármegyei főjegyző, ugyszintén a járás főszolgabírája és a já-rásba kirendelt szolgabírák fáradhatatlan ügy-buzgóságáról, ugyszintén elősmeréssel emléke-zett meg a járás birtokos osztályáról s egyál-talában az egész Bodrogekői értelmiségének hat-hatos közremunkálásáról is, kik a nagyszabású lázongást, melynek kitűzött célja a más vágyo-nának jogtalan eltulajdonítása, vagyis föld-osztás volt, aránytalanul rövid idő alatt és pél-dátlan szerencsével — mért hiszen a számtalan esetben történt provokálás dacára embervér nem folyt — tapintatosan elfojtották, a járás közbé-kéjét helyreállították. Erélyes és tapintatos el-járásukért, midőn „a legnagyobb őszinteséggel és örömmel” elismerését nyilvánítja, egyszermind kéri a törvényhatósági közgyűlést, hogy a maga részéről is adjon kifejezést elősmerésének a „jó-ralaváló, igen derék tisztikar” s mindazok irá-nyában, kiknek a nagy veszedelemmel fenye-gettet baj elfojtása körül érdemes részük van. (*Helyeslés — éljenzés*) Tovább folytatva: föl-émelte öméltóságát azt a visszás helyzetet, hogy a Bodrogekői főszolgabírája nem lakik a járás székhelyén, mért K.-Helmeezen arra alkal-mas és megfelelő bérház nem áll rendelkezésre.* Ez a visszásság tarthatatlan és tovább meg nem engedhető. (*Helyeslés.*) — Attérve a községek adminisztrációjának jellemzésére, öméltósága azt kategorice „rosz”-nak minősítette és a közgyűlés helyeslése mellett figyelmeztette az alispánt, hogy a községi közigazgatást a helyszí-nén tegye ellenőrző vizsgálat tárgyává. — Végeze-tül, megemlékezésével annak, hogy ha csapások

* Ott van a leleszi prépostsági leégett épület a város centrumában. Ugy gondoljuk, sőt információink szerint úgy is tudjuk, hogy a prépostság hajlandó lenne azt a romban heverő gazdasági épületet lakóházáá átala-kítva még ez év folyamán fölépíttetni, csak tessék a to-vábbi föltételeket s módosztatokat tárgyalás útján biztosi-tani. Szerk.

Tetzett neki a gondolat. Mosolygott.

Milyen hosszú lesz a vén Berkesnek, a volt főkönyvezetőnek az arca, ha megtudja, hogy a „Berger et Comp.” *Berger et Comp.* maradt.

Az íróasztal előtt valaki megállt.

Berger meglepetten nézett az öreg Weinerre. Hát ez mit akar. — Hova lett a „Berger et Comp.” ha még ez a Weiner is csak imigy-amagy, minden hajlongás nélkül áll meg a „főnök ur” előtt. Hiszen majd holnap. Hogy fog ez akkor hajlongani!

Weiner az egyszer nem hajlongott. Nem is kérdezte meg, szabad-e a „főnök ur” figyel-mét egy percre lekötöni, hanem minden előzetes bevezetés nélkül azt mondotta.

— Uram! Adjak-e egy jó tanácsot?

Berger kíváncsi lett. Utóvégre egy jó ta-nács csendes időben is sok pénz ér, hát még ilyen zürzavaros idősakban.

Fejével intett igent.

— A boldogságnak csak egy útja van. Csak egyetlenegy. Ott nem az eszünk vezet, hanem a szivünk. —

A „Berger et Comp.” cég hátrádott a szé-kében és ijedten nézett Weinerre — Ugy nézett rá, mint olyan emberre szoktuk nézni, aki sirva kacag és kacagva sir és akire rá mondjuk, hogy nincs helyén az esze.

A „Berger et Comp.” ur meg volt róla győződve, hogy az öreg Weinernek hirtelen egy fölösleges kereke nőtt.

Meg is akarta neki mondani, de már nem volt kinek. — Az öreg Weiner is elhagyta a tiz-asztalos hosszú irodát — és az most már egé-

nem érik vármegyénket, amitől isten óvjon, jó termésre van kilátásunk, a t. vármegye kö-zönségének boldog pünkösdi ünnepeket kívánt s magát a törvényhatósági bizottsági tagok nagyrabecsült barátságába ajánlotta. (*Éljenzés.*)

Dókus Gyula főjegyző üdvözlő beszéde után, melyben a közönség hálás érzelmeit tol-mácsolta a főispán áldásdus működéséért, — ismét a főispán emelt szót s elmondotta, hogy személyesen járt *Hardicsa* községben, hol a f. hó 21-ik napján dult tűz 53 lakóházat, vagy 160 melléképületet, az összes házi butorokkal és gazdasági eszközökkel, pusztított el és a szen-vedett károsodás 70—80,000 ftra becsülhető. A község leégett részének lakossága hajlékta-lanná vált, mért a lakóházak földig égtek. A nyo-morúság enyhítésére a főispán az égettek részére küldött Öméltósága a belügyminister 530 frot folyamodott a „Jószív” és a „Vöröskereszt” egye-sületekhez is segedelemért, az ev. ref. lelkész fölségítése érdekében pedig, akit nem nagy idő-közben most másodsor ért nagy károsodás, a maga helyén külön előterjesztést is tett.

A vármegye általános állapotáról szóló al-ispáni jelentés fölolvastatván, tudomásul véte-tett. — A közpénztárainkról készített 1897. évi számadások elfogadtatván s jóváhagyatván, fölülvizsgálás céljából az illető szakministe-riomokhoz fölterjesztetni rendeltettek. — Kimért terünk ma nem engedi, hogy a közgyűlés fo-lyamán tárgyalta fontosabb ügyekről részletesebb tudósítást adjunk; azért itt csak azt említjük még föl, hogy a községi és körjegyzők nyug-díjintézetének módosított alapszabályát a jegy-zői egyesületnek visszaadták, bizonyos irány-eszme és elv szemelött tartása mellett leendő át-dolgozás végett. — a nyugdíjalap kintlevőségei-ről s a majd 19,000 ftnyi hátralékról szóló kimu-matást pedig megfelelő további intézkedés céljá-ból kiadta a közgyűlés az alispánnak.

A kétnapos közgyűlés máj. 27-én d. u. vég-ződött az alispán elnökelete mellett.

A. B. Szerdahely és Vidéke hitel-szövetkezet f. hó 22-én tartotta második rendes közgyűlését. Ezen hitelszövetkezetet most féleve *Mailáth József* gr. alkotta meg és azóta *Vécsey Sándor* br. öxeciája és *Szerviczky Odón* urad. igazgató és *Damjanovics Agost* pénztáros ki-tartása mellett a következő eredményt érte el félév alatt: Tagok száma 210; üzletrész 307, melynek értéke 7675 ft. Váltó kölesön 9267 ft 75 kr.; kötv. kölesön 2389 ft 50 kr. Felszere-lésért 250 ft. Ptári készlet 7 ft 73 kr. Összes vagyon 11,914 ft 98 kr. Befizetett üzletrészek 1589 ft 69 kr. Tartalékalap 65 ft 34 kr. Taka-rékbetétek tőkésített kamatokkal 2929 ft 58 kr. Központ által nyújtott hitel 6938 ft. Előleg fel-szerelésekre 239 ft 63 kr. Atmeneti kamat 60 ft; nyeresmény 92 ft 74 kr. *Vécsey Sándor* br. a szövetkezetnek ingyen helyiséget adott. *rl.*

Vásáráthelyezés. A kereskedelemügyi kir miniszter megengedte, hogy a vármegyénk te-rületéhez tartozó *Tisza-Lucz* nagyközségben a f. évi július hó 10-ére eső országos vásár ez évben kivételesen f. évi július hó 7-én, a f. évi november hó 5-ére eső országos vásár pedig november hó 3-án tartassék meg.

Állami anyakönyvi statisztika. A sá-toralja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatal-

szen üres lett.

Element és itt hagyott neki egy jó tanácsot: A boldogságnak csak egy útja van.

Bolond öreg, hát hogy lehet azzal a hitel-ezőket kifizetni. Hiszen az a leány, akihez a szive vezetné, olyan szegény mint ő. — Tud-na-e az a leány az ő baján segíteni? Mit ér ha szereti, még ha nagyon is szereti a „Berger et Comp.” cég fejét, de ha nem tudja a hitele-zőket kiegyenlíteni. Vagy ő is úgy tegyen mint az öreg Weiner, hogy 1 ft 50 kr napidíjért 10 órát dolgozzon. Elmenjen ő is írnioknak.

Írnioknak! Brrr! — A „Berger et Comp.” uron végig futott a hideg. Bolond az a Weiner. Hát nem lehet az ember így is boldog? Meg marad a jó név — vagyon — kényelem — jó-lét. — A „Berger et Comp.” cég fejét pedig megsüvegelik az utcán. Nem jobb ez, mint nyo-morogni. Negyedik emeleten lakni. Rettetni az utcán nem-e találkozzunk a szabóval, a mészá-rossal, a pékkel, vagy a fűszeressel, mért azok mind — mind — hitelezőink. Félni a házmes-tertől, ha két nappal későbbben fizetjük a házbért, Bolond öreg ez nem is boldogság, Ez nem is élet, csak sinylődés. A „Berger et Comp.” feje pedig sinylődni nem akar.

Mendel Schwarz nagy teastést rendezett az eljegyzés tiszteletére.

A hitelezők ki lettek fizetve és a „Berger et Comp.” cég maradt. Sőt nagyobb lett mint volt, mért az irodában már tizenkilene asztal-nál ültek a hivatalnokok, de a huszadikat az, utólsót — a „főnök ur” kuriózumkép üresen

Folytatás az I. mellékleten.

nál (1898. máj. 21-étől máj. 28-áig) a házasságot kötött: 2 pár; b) kihirdetett: 4 egyén c) születési anyakönyvi bejegyzés volt: 18 esetben; d) elhalálozott: 17 egyén.

Hírek a nagyvilágból.

A bolgár fejedelem és a fejedelemné, mint a szultán meghívott vendégei, Konstantinápolyban vannak és a Yildiz-kioszkban élvezik a szultán kitűnő vendégszeretét.

Lipót főherceg, a fenséges uralkodó család tagja, f. hó 24-én, hősteini kastélyában, hosszas és kínos szenvedés után elhunyt. A főherceg rendkívül alapos képzettségű katoná volt, számos esatában kitűnt vitézségével és katonai tudományával. Az uralkodóházat ért gyászban őszinte szívvel osztozik a magyar nemzet minden fia.

Gladstone „a nagy öreg ember” holtestét tegnap délután temették el a Westminster-apátságban.

Vilmos német trónörökösnek királyunk öfelsége a Szent-István-rend nagykeresztjét adományozta.

A kubai harctérről újabb megbízható hírek nem érkeztek a héten. Egyébként a tengeri döntésének e napokban okvetlenül be kell következnie.

Hírek az országból.

Mátyás király szülőházát, minthogy düledző állapotban van, „kineses” Kolozsvárnak pedig a ház felépítésére pénze nincs, lebontják.

Hősök emlékezete. Az 1849. máj. 21-én Budavár bevételének esett honvédek emlékeztét kegyeletesen ünnepelték meg az „öreg honvédek” a székes fővárosban.

A delegációk Budapestén elvégezték feladataikat s lelkiismeretes megfontolás után megadták egy évre a közös kormánynak mindazt, amit az állami érdek szükségessé tesz és amit a nemzet gazdasági ereje elbir.

Falk Miksa dr. országos képviselőt „hasznos közszolgálati elismerésül” a Szent-István-rend közpokeresztjével tüntette ki a király.

A hódoló díszfelvonulás nagy körképe Budapestén a „Magyar körképtársaság” városligeti palotájában óriási léptekkel halad a befejezés felé.

Frank Ferenc, a magyarországi kegyes tanítórend kormányzója, kjr. tanácsos, Budapestén f. hó 21-én elhunyt. Altalános részvét mellett f. hó 23-án helyezték örök nyugalomra a rendtársak szeretett provinciálisukat a kerepesi temetőben. A hazafias piarista-rend gyászában vármegyénk közönsége is őszintén osztozik. Ny. b!

Színház.

A majd 7 hétre terjedt szezon a mult szerdán véget ért. Tiszayék megrakodva dicsőséggel, áthajtottak Nyiregyházára s ma már ott kezdik aratni a dicsőség babérjait. Kívánjuk őszintén, hogy legyen nekik legalább is oly dus aratásuk ott, mint volt itt. — A viszontlátásra!

hagyta. Oha nem kell hivatalnok. Arra a székre nem ültetnek senkit — az üres.

Ott valaha Weiner ült.

Találgatják is, hogy miesoda erős babona tartja vissza a „főnök urat” hogy azt az egy széket üresen hagyja. — Sehogyse tudnak rá jönni.

A hivatalosolga, aki okát tudná adni, az hallgat. Az elmondhatná, hogy az a szék azért üres, mert este, mikor már a hivatalnokok elmennek, maga a „főnök ur” ül belé. A hivatalosolga azt is elmondhatná, hogy a „főnök ur” néha — néha beszélget is azzal az asztallal, mintha élőlény volna. A hivatalosolga azt is tudja, hogy a „főnök ur”, ha így kibeszéli magát, akkor le is hajítja a fejét az asztalra és valahányszor felkél onnan, az asztal mindig vizes. A „főnök ur” úgy esténként, mikor már nincs senki az irodában, csak a hivatalosolga, üdülésképpen megnedvesíti az asztalt — sir.

A hivatalosolga nem tudja mért sir az ő ura, de érzi, hogy nagy fájdalom lehet az, ami a „Berger et Comp.” cég fejének a szeméből könyeket csal. Érzi és azért hallgat.

Weiner, az öreg irnok talán meg tudná mondani a hivatalosolganak, hogy főnöke miért sir minden este és miért épen az ő asztalánál.

A boldogságnak, úgy látszik, mégis csak az az egy utja volt.

Polgár Sándor

Szombaton, máj. 21-én, A szultán, Verő György kedves zenéjű operettje, Hevesi Janka jutalomjátékául, csaknem egészen telt ház előtt. Szelim szultán öfenségét (Hevesi) belépésekor két meglepetés érte: egy nagyon kellemes és egy bizonyos mértékig kellemetlen, amennyiben Hevesi Janka, mint egészen megbízható helyről halljuk, ki nem állhatja a reptiliát. A kellemes: hogy a szuffiták közül antik formájú ciprusi koszorú ereszkedett alá, megmodernizálva persze egy ráillesztett öt-peesétes levéllel, — a kellemetlen: hogy a karzatról papirszelet-eső hullott alá a szeleteken ez a reptilia-szózat: „Eljen a legszebb szultán!” ... A bájus hangú Szelim, igaz, elősmerjük mi is, oly szépen énekelt, hogy e tekintetben csakugyan a legszebb szultán volt. Az „Oh szerelem, bűvös-bájós érzélem” kezdetű belépődallát csakugyan angyali szépen énekelte s olyan vigyázattal, hogy énekének ragyogó koloratúrája az a bizonyos sipító regiszter sem vetett árnyat. — Mellette az ábrázolás művészetét Mátrai (Ali főnök) ragyogtatta. — Tiszayné (Roxelan) kedves baba-arccal, mint rendesen, ma is nagyon kedves jelenség, játéka könnyed, de éneke a rekedtségtől nyomott volt. — Staud M. (Délia), Nagy V. (Adelgunda), Sarlayné (Fatim) és a többiek mind „paradiesomi virágszálak.” — Bimbasit a „retentenes” basát Szepessi adta Tiszay helyett, aki ma „zsólyomkai” műezsim volt. Szepessi tomboló műdühel kereste halálra s mennydörgő haragja szinte rettegésbe ejtette a „rücskös Európát.” — Sarlay K. (Bül-bül a kellemetes pasa) pompás alak volt. — Az első felvonás nagy duettje (Szelim—Roxelan) és a Szálem-alajkum hatalmas kardal nagy tetszést arattak. — Hevesit felvonások végén lelkesen hívták a lámpák elé s újra, meg újra igen hevesen megtapsolták.

Vasárnap, máj. 22-én, Az ezredtrombitás énekes életkép, magának Tiszaynak igen gondos rendezésében s igen jó előadásban. — A darab intenciója ugyanoly irányu, mint „Az én Lipót-kám”-é, melyet ma egy hetes számunkban dicseztünk meg. — A címszerepet Kozma játszotta elejétől végig sűrű tetszés közt s nyalka vitéz huszár volt. Belépő dalát („Édes anyám, ha bemén . . . Egerbe” olyan igaz érzéssel énekelte, amint csak kellett. A második versszakot mely így szól:

Három levele vagyon, három levele vagyon a rózsának
De csak egy szeretője, de csak egy szeretője a bakának
Leszakasztom a rózsának levelét — hajh! —
Elszeretem a baka, elszeretem a baka szeretőjét . . .

kétszer is meg kellett új-áznia. — Tiszay (Csonka cukrász) olyan jellegzetes nyárspolgár, hogy jellegzetesebb már nem lehet. — Tiszayné (Csonkáné) hogy cukrász-ura véleményét ismételtük, „olyan volt, mint egy fris krémtorta, szinte szeretett volna az ember beleherapni.” Kár hogy rekedtsége még mindig ártogatott énekének, de Regiment-kupléját így is zajos tappsal jutalmazták. — Mátrai (Sutlik Frici) az a pompás bamba típus ma is, melyet Menelaoszban már méltattunk. — Sáfrány (Ignác cukrászinas) kitűnő mestere mellett fölemlítésre méltó tanítvány. — A kisebb szerepekörökben Nagy Vilma, Staud M. Gazdy Aranka, Sarlay K. Mikey Rózsika (szusterinas) Batori, Balla és a többiek nagyon ügyesen forgolódtak. A félig telt ház egészen jól mulatott és a második meg a harmadik felvonás végék dal-kvodlibetjeit rengeteg tappsal honorálta; ugyszintén Dezső-estéje lévén, zajos óvációban részesítette Csonka cukrász urat is, üstökénél azt a kínálkozó jelenetet ragadván meg, mikor előtte „a nagy cukrász-művész” előtt az Ignác cukrász-gyerek hódoló bámulattal térdre omlik. Persze, hogy a taps meg az éljenzés a jelenetre most nem csak a „Zsül”-nek, hanem a Dezső-nek is szólt.

Hétfőn, máj. 23-án, A gyimesi vadvirág, leszállított helyárrakkal, másodsor gyérszámú közönség előtt.

Kedden, máj. 24-én, Arthur kalandjai, Duru és Chivot 3 felvonásos bohózata Sarlay Kornél jutalomjátékául, itt először. — A jutalmazandónak szép közönsége volt a páholyokban, hanem a földszinti tér erősen kongott az ürességtől, amit őszintén sajnálunk, mert Sarlay, mint a társulatnak igen tevékeny titkára, a szezon szervezésében kétségtelen érdemeket szerzett magának a nagyobb pártfogásra. Amde ez „kulisszatitok” a közönségnek, mely a nyílt színről szokta tenyerére venni a maga kegyeltjeit, amint azt az immár kimúlt hosszú szezonból is élő példák tanúsítják. — A jutalmazandóról egyébként szívesen elősmerjük, hogy mint mindig, most is nagy igyekezettel serénykedett betölteni a Beniot inas-szerepét s az inas bőrében urának, Pontbrissének ügy- és helyzetkörét. Mikor egy-egy kritikus helyzetből ügyesen ki-kivágta magát: nézősége nem fukarkodott a tapsok utalványozásában számára. Nekünk két jóakaratu tanácsunk van Sarlayhoz; az egyik, hogy szoktassa le magát arról a képtelen pózról, melyet lépten-nyomon magára ölt, de ma pl. csak Ballának állott jól, aki pedig Arisztid fodrást személye-

sítette; a másik, hogy szépen csengő orgánumával, hanghordozásával, akarva nem akarva, ne juttassa mindétig eszünkbe a tú és cerna mekegő lovagját. — Mátrai (Pontbrissé) a legfinomabb árnyalatokig hű és korrekt játékával ma is kitűnt az ánszánblból, amit pedig Szepessi (Madonlard volt tanár) Gazdy Aranka (Hermosa báróné), Mátrainé (Jeanette szobaleány) magas színvonalra emeltek. — Palágyi (Quertsikoff gf) úgy játszotta a zord-mord orosz diplomatát, miútha „zum Trutz” egy splines lordot akart volna ábrázolni. — Különben pedig kalandos volt az előadás annyiban is, hogy a színlapon jelzett személyek közül vagy három nem mutatta magát a színpadon, és hogy bemutatkoztak olyanok is, akikről a színlap nem szólt.

Szerdán, május 25-én, utolsó és bucsuelőadásul, egyszersmind Mátrai Kálmán jutalomjátékául „Az államtitkár ur”-at adták, szép számu és nagyon lelkes közönség előtt. A darab elég jó vigjáték, művészekről előadva, nagyon élvezetes is lenne végig nézni. . . Ez a Mátrai igazán sokoldalú tehetség, ma nem komikus de szalon szerepkörben forgolódott s egy igazán tipikus bonvivánt egy-egy remek alakítás volt. Az első fölvonásban nincs jelenése, látszott is a közönség türelmetlensége, alig várta a második felvonás során, hogy a színre lépjen. Mikor kilépett frenetikus taps fogadta, a zsinórpaddalról egy kosár ereszkedett alá teides teli finom borokkal, jó szivarokkal és letakarva virágokkal, meg nagyon szép rózsaszín selyemmel a Mátrainé számára. Minden jelenet után lelkes kihívás és taps kísérte, a darab végén pedig vége-hossza nem volt a kihívásoknak. A közönség így tüntetett Mátrai Kálmán az ő kedvence mellett. — Gazdy Aranka mint Susan, Mátrainé mint Gilbert, Nagy Vilma mint Mariolné jellesekdedtek. — Szepessi mint Bouquet és Palágyi mint Lambertin jók voltak.

Azzal a tudattal, távoztak, hogy az ujhelyi közönség tudja méltányolni az igaz tehetségeket.
a+b.

Különfélék.

— **T. olvasóinknak boldog pünkösdi ünnepeket kívánunk!**

— **Személyi hírek.** Horthy Béla festőművész, több portré megfestése céljából városunkba érkezett és Székely Elek tisztelt barátunk ur házában vendége. — A s.-pataki főiskola tudós tanárai közül Ballagi Géga dr. a debreczeni, Székely György dr. a hódmezővásárhelyi Szinyei Gerzson a zilahi ev. ref. főgimnázium-huz küldettek ki ministeri biztosokul az értségi vizsgálatokhoz. — A s.-pataki főiskola Ujhelybe Harsányi István s.-tanárt küldötte ki pünkösdi ünnepi követül.

— **Birói vizsgálat.** Philipp Alfréd és Nemes Andor, az ujhelyi kir. törv.-szék jegyzői, a birói vizsgálatot sikerrel letették. Gratulálunk!

— **Deákjaink a tornaversenyen.** Az ujhelyi főgimnázium felső osztályának harmincnégy tanulója Spokovszky Károly rajz- és Vandruska Antal tornatanár vezetése alatt tegnap Szatmárra utaztak, hogy ottan az ünnepek alatt tartandó országos tornaversenyen részt vegyennek. Kedden térnek haza remélik babérral.

— **Meghívó.** A s.-a.-ujhelyi izr. népkonyha egyesület, saját pénztára gyarapítására, 1898. évi június hó 12-ik napján az Abonyi-féle kerthezlyiségben zártkörű nyári táncmulatságot rendez, melyre kívül címzett urat és beces családját tisztelettel meghívja a rendező-bizottság nevében: Schön Vilmos dr., e. elnök. Zinner Henriké, e. társelnök. Schwarcz Bernát, e. alelnök. Hass Adolf, e. pénztáros. Widdor Gyula, e. titkár. Belépődíj: személyjegy 1 ft. — Csaldíjegy 2 ft. Kezdeté délután 4 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak. Pontos és figyelmes kiszolgálattól a vendéglős gondoskodik. — Az egyesület titkára a „Zemplén” utján is kéri mindazokat, kik tévedésből meghívót nem kaptak, hogy sziveskedjenek ez irányú kéréseikkel hozzá fordulni.

— **Eljegyzés.** Csajka Endre, a sárospataki népbank könyvelője, pünkösdi másodnapján, holnap fogja eljegyezni Ligeti Anna kisaszonyt, Ligeti Bertalan ujhelyi bőrkereskedő kedves és szép leányát.

— **Tanfölgyelői látogatás.** Nemes Lajos kir. tanácsos, tanfölgyelő, Bodolay József és Tóth Lajos ev. ref. lelkesek társaságában f. hó 18-án szerencseltette látogatásával Keszenyén községben az ev. ref. iskolát. Bartha János tanító szíves üdvözléttel fogadta az előkelő vendégeket, mire a kir. tanfölgyelő meleg szavakkal válaszolt. Azután az iskolás gyermekek szellemi állapotáról is tájékozást óhajtván sze-

rezni, kezdetét vette a kikérdezés. Ének és ima után a beszéd- és értelemgyakorlatok, olvasás, nyelvtan, írás, magyar történelem és számtan körül rövid előadás tartatván, pár hazafias dalzáraddal fejeztett be az ünnepies látogatás. A kir. tanfelügyelő elbueszó beszédében királytiszteletre és hazaszeretetre buzdította az iskolás növendékeket.

— **Nyári mulatságok** Az ujhelyi iparosok önképző-egyesülete, mint már jeleztük is, ma délután tartja nyári mulatságát a „Torzsás”-on. Az ezen mulatság impozánsabbá tétele céljából felfogadott katonazenekar ma déli 11 óra 53 perckor érkezik Ujhelybe, — délután 2 órakor a Széchenyi-téren lévő parkban térenét tart, innen történik a vígjelmű bizottság kivonulása a „Torzsás”-ra, élén a katonai zenekarral. A mulatság d. u. 3 órakor veszi kezdetét, este pedig igen impozáns tűzijáték lesz. A készülődés után itélve a mulatság kedvező idő esetén sikerültnek ígérkezik. — Nem kevésbé nagy az érdeklődés a városi kaszinó június 4-iki mulatsága iránt, melyet az *Abonyi*-kertben fognak megtartani. A kertet és táncparkányt ez alkalommal villámos lámpák fogják világítani, jó ételeket és italokat pedig Abonyi D. Mór vendéglős fog szolgáltatni.

— **Tüzi lárma.** Tegnapelőtt este kilenc óráután, a délnyugati égboltonak hirtelen támadt s mindent bevilágító veres fénye azt jelezte, hogy nagy tűz van. A városból nézve néhány percre úgy tetszett, mintha a város déli részén, a honvédségi laktanya tájékán, vagy az ugynevezett újvárosban volna a tűz. Amde ez nem bizonyult valósnak, mert a tűz nem is Ujhelyben vagy határában, hanem a közeli József-falván volt, ott égett le egy ház. Dacára azonban, hogy így volt, a tűzörség ugyanezek a utcákon végig a riadót. A t. e. parancsnokság emiatt a felügyeletes tűzörséget felelősségre vonta és megbüntette.

— **Jó a szódavíz.** Nem rég a közönség köréből vett interpelláció, hogy mióta a szódavíz-gyárak egyesültek, a szódavíz piszkos és bűzös, tehát élvezhetetlen, arra indította a rendőrséget, hogy a gyárat szigorú ellenőrzés és gyakori vizsgálat alatt tartsa. Most tehát már hivatalos körből vett értesülésünk nyomán, a fogyasztó közönség megnyugtatására közöljük, hogy a Klastrom-utcai *Vályi*-féle házban lévő szódavíz-gyár berendezése megfelelő, a kezelés tiszta és szakzerű. A víz pedig, melyet a gyártáshoz az udvaron lévő szivattyus kútból nyerne s amelyet *Schön* Hugó dr. járásorvos megvizsgált és *Kincsesy* Péter gyógyszerész analizált, jó, szagtalan és iztelen ivóvíz s mint ilyen, a kiadott bizonylat szerint a szódavíz gyártásra teljesen alkalmas. (Ez a rehabilitációnak szívesen adunk tért, mindazonáltal kérjük a rendőrséget folytatnos és éber ellenőrzés teljesítésére. Szerk.)

— **Reggel 7-től d. u. 1-ig.** A közönség tájékoztatása végett közöljük, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. pénzügyigazgatóságnál a hivatalos órák, a beállott nyári hőség következtében, holnap-utántól, vagyis június hó 1-től kezdve, a szeptember hó végéig terjedő négy hónapon át, hétköznapokon reggeli 7 órától délutáni 1 óráig (vasár s ünnepnapokon pedig délelőtti 9 órától — déli 12 óráig) fognak megtartani — és hogy a f. évi október hó 1-től kezdve hétköznapokon ismét az eddig megállapított volt délelőtti és délutáni hivatalos órák fognak visszaállítani.

— **Öngyilkos öreg asszony.** *Malinyák* Jánosné szül. *Tatar Fáni*, kir. adópénztáros özvegye, már hosszú évek óta testvérénél, *Háber József*-nél, lakott a Csillag-utcai *Zajka*-féle házban. E hó 25-én éjjel a 64 éves gyermektelen öreg asszony szobájából szó nélkül eltávozott és mert aki különben mindig otthon ült, másnapra sem került elő, testvére és sógora roszat sejtettek s keresésére indultak. Balsejtelmük nem is esalt, mert délután rátaláltak a Csillag-utcai mély kerekese kút fenekén s onnan húzták ki holttestét a boldogtalannak, aki buskomorsága és életunsága miatt vált meg az élettől, mely számára gyönyörűséget már nem hozott. Szabályszerű orvosrendőri eljárás után tegnap eltemették.

— **Nagy tűz.** A f. hó 21-én *Hardicsa* községben pusztított tűz alkalmából, a gálszécsi főszolgabíró vírítati megkeresésére és *Matolai* Etele alispán intézkedésére, délután *Barthos* István honvéd-főhadnagy vezénylete alatt egy század honvédség és *Schön* Miksa tüzoltó e. h. főparancsnok vezetése alatt a fizetett tüzoltók kellő oltó szerekkel, külön vonaton a veszedelem színhelyére siettek s a tűz oltása és lokalizálása körül valóban elismerésre és dicséretre méltó munkát végeztek.

— **Eljegyzés.** *Ligeti* Fülöp homonnai tanító e hó 25-én eljegyezte *Reichard* Bernát kedves és mélt leányát, Honor kisszonyt.

— **Naptáregyesítés** *Melles* Emil bodrogközi esperes, kis-dobrai lelkész, igen tisztelt barátunk és munkatársunk, most megjelent „Naptáregyesítés e. 38 lapra terjedő nyomtatott fü-

zetében ismételve is felhívja az intézőkörök, úgymint az országos kormány és a gk. püspökök figyelmét és hathatós közremunkálását arra a régen vajdud kérdésre: hogyan lehetne és kellene az időszámításnak a görög szert. kat. egyházban divó avult s már-már tarthatatlan rendszerét helyesbíteni, vagyis a gk. naptárt a rk. naptárral egyesíteni? annival is inkább, mert 1901-től a különbség a két időszámítás között már 13 nap lesz. És amidőn a kérdést minden gondolható részében megvitatta, a szakirodalom alapos ismeretével és a tárgy lelkesedésével megírt tanulmányát így végzi: „A naptár kérdése nem hitelvi dolog, még csak nem is szorosán vett egyházfegyelmi kérdés, de tulajdonképp a tudomány dolga. Ha *I. Lipót* és *I. Ferenc* királyok kezdeményező lépésében soha senki sem látott vallási sérelmet, úgy hiszem, ma sem fog látni senki, ha az országos kormány a közhangulat figyelembe vétele mellett, tekintettel a körültünk fekvő görög ritusu államokban e tekintetben érvényesült mozzalmakra, e kérdést a felsége az apostoli király elé terjeszti. Ófel-ségétől, mint a kat. egyház legfőbb kegyurától meghatalmazást nyervén, püspökeinket felhívja, hogy nagyon itt az ideje annak, miszerint e kérdésben ne mi maradjunk utolsókul.

— **Tűzvész Sztropkón.** Szomorú pünkösdjünk van a szegény sztropkaiaknak. Szerdán, f. hó 25-én, éjjel fél tizenkét órakor vészkiáltás, a harangok félelmetes kongása, és rémes világosság állították talpra Sztropkónak a végletekig felzaklatott lakosságát... A mostani tűz is a *Zichy* gróf tulajdonában volt de most valami *Wohlmann* nevű egyéniség kezelésére bízott gazdasági udvar nagy pajtájában fogott tüzet titokzatos módon, melyről a lángnyelvek a dél felől fujdogált szél segítségével átvittek a tüzes szikrák nagytömegét az „ujsor” szalmafedes, sűrűn épült házikóra, ahol aztán föltartoztatatlanul végig s mondhatni földig égette le a lakóházakat és melléképületeket. Oda égtek a gazdasági felszerelések, butorzatok és vagy husz család nagy nyomornak néz eléje. — A szegények fájdalomát enyhítgesse, omló könnyeket száritgassa a kinek módjában áll — kérjük szépen!

— **Villámcsapás.** F. hó 26-án este 9 órakor nagy zivatar vonult el Vajdácska felett. A villám leesapott özv. *Szabó* Istvánné esürebé, mely abban a pillanatban lángra borult s azonkívül még öt lakóház, több melléképület is elhamvadt, egy sertesóiban 3 db. sertes bennégett. Az összes épületek biztosítva voltak. A most leégették kétszeresen érzik a csapás súlyát, mert a mult év augusztusában is légték.

— **Gyermekrabló sas.** Ha nem szavahihető ember beszélte volna, kételkednénk az Európában is pártját ritkító történet valóságában, ami *Czékén* e napokban esett meg; ugyanis a falu kondásának hat éves kis fia a liba-legelőn gondatlanul őrizte a sárga pelyhes kis jószágokat, amikor egyszerre csak, mint a mesebeli grifmadár, egy óriási *kondor-keselyű* csap le a gyerekre, hatalmas karmai testébe vájja, öles szárnyaival pedig a földre teperi. A kétségbe ejtő pillanatban a halálra rémült gyerek sikoltozását szerencsére meghallotta a közelében foglalatokodott édes apa, aki legott oda rohant, amde a vérszomjas s bizonyára nagyon kielehezett ragadozó még akkor sem engedte ki karmai közül zsákmányát, úgy, hogy az apa, a kezében volt fokossal, valóságos élet és halál közt vergődő gyermeke felett csak több nehéz ütessel bírta levérni a gyermeket már karmai között szorongatott saskeselyűt. A leütött madár-óriás egy csupasz nyaku keselyűt, mely, ki tudná, hogy hogy nem, a messzi tropikus éghajlatról vetődött mifelénk, a kondás behozta Ujhelybe, ahol a *Behynák* boltjában sok nézője akadt. A gyermekrabló madár-óriást *V. A.* megvette, hogy a főgimnázium természetrajzi gyűjteménye számára kitömésse. — A megtámadott fiúcska pedig fején és testén több sebbel még most is lázasbeteg fekszik.

— **Elemi csapások.** Sárospatakról nagy jégverés híre érkezett hozzánk, amely e hó 26-án éjjel az alsó határban a gabonaneműekben igen nagy kárt okozott. — Az ujhelyi határt is érte dél felől s elverte a szép fejlődésben talált új szőlőket.

— **Mezőgazdasági állapotok.** A szerencsi járásból írja egyik szorgalmas levelezőnk: Az őszi és tavaszi vetések eddig kitünő állapotban vannak, újra és újra áldásos eső frissíti meg a határainkat. A marhaállományok kitünő legelőn járnak. Kesznyében pl. még az idegenek is bérelhetnek 9—10 forint évi bérért esikók számára. A szarvasmarhák és sertések között mostanában semmiféle járványos betegség nem mutatkozik. — A nép nyugodtan folytatja mezei munkáját, bárha drágaság van is, biztató reménnyel várja, — látván a termények szépségét, a nyár közelgő áldását. — Az utak befásítása is megkezdett vidékünkön, mégpedig a kesznyéti faiskolából kiosztott eperfakkal. Örömmel fogadta a nép a vármegyei Gazdasági

Egyesület szíves intézkedését, hogy t. i. a befásítás ügyét őszibarack öltvány- és oltógalyküldeményekkel elősegítette, bár a mi vidékünk az őszibarackfáknak nem barátja, azok inkább partos vidékekre valók; a mi földünk inkább az alma, körte, szilva és a meggy tenyésztésre alkalmas.

— **Az egy és félkrajcáros** réz váltópénz a magánforgalomban csak 1898. évi június hó 20-áig, az állami pénztáraknál és hivataloknál pedig 1898. évi december 31-ig fogadtatnak el; 1898. december 31-ike után azok sem névértékükben, sem anyagi értékük megtérítése mellett többé sem fizetesképpen el nem fogadtatnak, sem be nem váltatnak.

— **Herczeg Montenuovo Alfréd** uradalmi igazgatósága Német-Bolyról a következő körlevelet küldte szét: A hercegi uradalmi igazgatóság tisztelettel tudatja, miszerint az uradalmmal megkötött szerződés alapján *Schwabach* Zs. G. XX. cs. és kir. udvari szállító ur Pécesett több évre megvette a villányi vidék területén fekvő hercegi szőlők összes termését, egyszerűs mind használatba vette a hercegi borpincéket is. E szerződési viszony tartama alatt tehát *Schwabach* Zs. G. ur egyedüli és kizárólagos tulajdonosa nevezett boroknak és így ajánljuk a tisztelt fogyasztóknak a herceg Montenuovo Alfréd borpincéi bérlete, *Schwabach* Zs. G. pécsi céget, mint e célra egyedüli és teljesen megbízható beszerzési forrást. Német-Boly, a póstabélyeg kelte.

— **Örökbe adatik** egy 5 éves igen szép leányka, hol? megmondja: a *kiadóhivatal*.

— **Az ammóniak, mint tisztítószerek.** Ajtóvasalások, kilincsek, záruk, esengetyűhuzók tisztítására szaklapokban nagyon ajánlják az ammóniakot. Gyapjuszövet darabot mártanak belé és erősen ledörzsölik vele az illető éreket, amelyek azután sokáig megtartják fényüket. A régi sárgaréz olyan lesz, mint az új, ha ammóniakot öntenek rá, kefével megdörzsölik és végül tiszta vízzel lemosják.

— **Vadászathoz** jól idomított 3 éves nőstény-vizsla, — továbbá tanítatlan egy éves himvizsla kitünő fajból eladó. Értekezhetni *Spiczuli* honvéd-puskaművelő S.-A.-Ujhelyt.

— **Hogy lehet fehérneműt szepre mosni?** Ha a mosóvízhez egy kis petróleomot keverünk, attól nemesak igen szép fehér lesz a ruha, hanem a mosás gyorsabban és könnyebben is megy végbe. Az eljárás a mosás e módjánál a következő: 20 liternyi mosóvízhez keverjünk 2—3 kanál tiszta petróleomot és 250 gramm apróra vágott szappant, ezt a keveréket főzzük meg, azután a szennyes fehérneműt tegyük bele és mintegy 20 percig főzzük. Ezután kivéve a fehérneműt, mossuk ki tisztára, tegyük az öblítő vízbe s egy éjen át hagyjuk abban. Reggel aztán ki kell öblíteni a ruhát, a szokott módon megkékíteni, aztán száradás végett kite-regetni. Ha ilyen módon kétszer kimossuk a megsárgult fehérneműt, teljesen vissza fogja az előbbi szép színét nyerni. Ez a mosásmód nem árt a ruhának, sőt inkább megkíméli.

Felhívjuk t. olvasóink figyelmét mai számunk „Nyílt-tér” rovatában foglalt *Krondort* *savanyuvíz* hirdetésére.

— **Időjóslat, május 29-ére.** Eső, hűvös, hosszabb ideig állandó.

Selyem-damast

75 krtól 14 lrt 65 krig méterenként, — valamins fekete, fehér szines Henneberg-selyem 45 krtól 14 lrt 65 krig méterenként, — a legdivatosabb szövés szin és mintázatban. **Privat-fogyasztóknak** postabár és vámn-mentesen valamint házhoz szállítva, — **mintákat pedig pósta fordultával** küldenek, **Henneberg G.** (cs és kir. udvar szállító) **selyemgyárai Zürichben.** — Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. — 5.

Irodalom.

Az „**Adalékok Zemplén-vármegye Történetéhez**” c. havi folyóiratunknak ez évi 6-ik (júniusi) füzeté a következő tartalommal jelent meg: 1. Zemplén-vármegye a tizenhatodik században. (2. folyt.) Irta: Nagy Gyula — 2. Zemplén-vármegye történelmi földrajza. (5. közlemény.) Irta: Dongó Gy. Géza. — 3. Történeti jegyzetek Zemplén-vármegyéről. (30. folyt.) Ford. *Kapás* L. Aurél. — 4. Zemplén-vármegye politikai és helyrajzi ösmertetése. (30. folyt.) Ford. *Dongó* Gy. Géza. — 2. Sárospatak város és vára történetéhez. (1. közl.) Irta: *Soós* Elemér. — 6. *Szirmay* András naplója. (26. folyt.) Közli: *Karsa* Ferenc. — 7. A piaristák Zemplén-vármegyében. (5. folyt.) Irta: *Hudra* János. — 8. Történeti és földrajzi adatok *Csertész* községről. (2. folyt.) Közli: *Sztavrovsky* Gyula. — 9. Zemplén földesurai a mult században. (4. folyt.) Közli: *Dongó* Gy. Géza. **Levelésládá:** 10. Árpád-kori adatok *Liszka* történetéhez. Közli: *Dongó* Gy. Géza. — 11. Vármegyénk 1801-ben a borhamisítók ellen. Közli:

Folytatás a II. mellékleten.

Kemechey János. — 12. Kossuth az örökös megváltás ügyében. Közli: Dongó Gy. Géza. — 13. A „felült nemesi sereg“ történetéhez. Közli: Dongó Gy. Géza. **Tárca:** 14. Népszokások Kárpát-aljai oroszainknál. (Folyt. és vége.) Irta: Biharv Emil. — 15. A szerkesztő póstája. — 16. A kiadó póstája. — **A jelen füzethez mellékelve kapják az „Adalékok“ előfizetői Zemplén-vármegye színezett térképét.** — Az „Adalékok“ előfizetése egy évre (12 füzetre) csak 2 ft 40 kr. **Melegen ajánljuk főképpen pedig a községek figyelmébe, annyival is inkább, mert ebben az évfolyamban kezdetét vette az egyes községeknek külön-külön történeti és helyrajzi ösmertetése.** Kövessék e tekintetben a t. körjegyzőségek N.-Azar, Bély, A.-Bereczki, Czígánd, Gálszécs, B.-Kisfalud, Lelész, O.-Liszka, B.-Szentés, Mád, M.-Zombor, legújabbban pedig Tokaj város példáját, kik a képviselőtestületek elhatározásából megrendelték az „Adalékok“-at és már be is léptek t. előfizetőink sorába.

Ábránd és való cím alatt e napokban került ki a sajtó alól Wilhelm Frigyesnek, Kassán a „Pannonia“ e. politikai lap kedvelt s derék belmunkatársának egy kötete, mely 11 ügyes kis novellát tartalmaz. A könyv ára 2 korona s megrendelhető a szerzőnél a „Pannonia“ szerkesztőségében.

Egyesületi élet.

A magyar nyelvet és népnevelést Zemplén-vármegyében terjesztő egyesület a vármegyeháza kistermében f. hó 26-án d. u. 2 órakor tartotta évi rendes közgyűlését. A felolvasott titkári szép és tartalmas jelentést, mely a Beregszászy István kir. segédtanfelügyelő tollából folyt, itt közöljük:

Mélyen tisztelt közgyűlés!

Azon mozgalom és törekvés, mely magyar társadalmi életünkben, különösbbe az utóbbi évtized alatt országserzte megindult, minden hazája ügyeit szíven hordó polgárban lélekemelő hatást idézhet fel, mert a szunnyadozó magyarság felébredését jelenti, és megnyilatkozása annak az ősi erőnek, mely mellett egy ezredév története bizonyít, s melylyel e nép fényes és kitörülhetetlen betűkkel írta be nevét Európa nemzetek aranykönyvébe. Ez az az ősi erő: melylyel nemzetünk képes volt, megvívni egy ezredév viszontagságos harcát ez az a nemzet alkotó erő, mely millió akadály elhárításával megteremtette a bérces kárpátok által körülvezt földterületen azt az államot, mely imponált, vonzott, és politikai előrelátással, tapintattal, bölcseséggel képes volt legalább formailag egy nemzetét összerforrasztani Magyarország különböző fajú, nyelvű és más-más aspirációkat táplált összes takóit.

Azonban a magyarnemzetnek vele született lovagiasága, nemzeti egységének megszilárdítására, tiltotta igénybe venni azokat az eszközöket, melyeknek segítségével és alkalmazása mellett Európa egyéb országai nyelvben is már rég egy nemzetté forrtak össze. — A magyar alkotmányos szabadságát mindig a testvériség szem előtt tartásával osztotta meg országa nem magyar ajku lakóival; sőt ennél is többet tett, mert nem magyarjuk testvéreink oly kiváltságos jogokat adott: melyekkel maga nem birt. Magyarország ezredéves történetében nem találunk oly jelenségekre, mint a művelt Európa többi nemzeténél. — Történelmünknek nincs egyetlen lapja sem, mely hasonló példákat mutatna fel, minőkre pl. Poroszország, továbbá Anglia és Oroszországnál találunk, Sehol sem találunk hazánk történetében oly vérnyomokra, mikkel Oroszország magába olvasztá az általa meghódított különböző népfajokat. Ily erőszakoskodásokat a magyar államnak senki senki szemére sem vehet.

A magyar nemcsak hogy türelmes volt, a vele egy hazában élő, de különböző nyelvű népfajok iránt, hanem ez ország valóságos Eldorádója volt és az ma is a nemzetiségeknek. — Itt mindenki egyiránt használhatta saját nyelvét, megtarthatta nemzetiségét, szokásait, vallását. — A magyar egyet sem vetkőztetett ki nemzeti jellegéből, egyet sem pusztított ki azért, mert nem lett magyarrá, s mindnyájukat egyenlő jogokban részesítette az általa alapított államban.

E páratlan türelmességhez hí volt mindig a magyar, s e páratlan türelmességből folyó elvek vezérelték Magyar nyelvet és népnevelést Zemplén-vármegyében terjesztő egyesületünket, miként 14 évi fennállása óta mindig, úgy az elmúlt 1897-ik évben is.

Kötelességünkről feledkeztünk volna azonban meg, ha el nem követtünk volna és követnénk mindent, hogy megyénkbeli nem magyar ajku polgártársaink saját anyanyelvük mellett elsajátítsák a magyar állam nyelvét is, mely nekik egy részről e hazában könnyebb megélhetési módot nyújt másrészt pedig alkalom és eszköz arra, hogy e nemzet nemes indulatait

érzés s gondolkodás módját közelebről s behatóbban megismerjék, s ezek megismerése után jobban ragaszkodjanak ez államhoz, nemzetéhez, ennek történeti multjához, hagyományai-, szokásaihoz, mely állam, nemzet nekik megélhetést, jog- és vagyonbiztosságot ad. Így megismerve e hazát, ennek testvéries érsülettől áthatott lovgias népét, nem fognak hallgatni azokra, kik nemzeti irányu, kulturális törekvéseinket gyanúsítják, és akik a bánatban, örömben, dicsőségben és viszontagságban együtt leült század testvéri képesait összetörni elszakítani törekszenek.

Ezen törekvéseink megvalósítása céljából az elmúlt évben is, miként egyesületünk fennállása óta mindig, jövődö nemzeti egységünk alapja, forrása, a kisednevelés képezte gondoskodásunk fő tárgyát, — ugyanazert kisednevelés fentartása, segélyzése, fejlesztése, sőt újabb óvodák szervezése vették igénybe anyagi erőnk s tevékenységünk legnagyobb részét, s a Zemplén vármegyében működő 25 óvoda közül a nagymihályi, gálszécsi és s.-a.-ujhelyi óvodákat ide nem számítva, melyek annak idején szintén egyesületünk anyagi támogatása mellett jöttek létre, — 9 óvodát ma is egyesületünk tart fenn és segélyez; a tizedik, a Zemplén községbeli pedig szervezés alatt áll. Ezekben az óvodákban az 1897. tanévben 303 fiu és 365 léány, tehát összesen 668 gyermek oktattott az édes hazai nyelvre, és pedig kevés kivétellel oly sikeresen, hogy az azokra fordított kiadás nemesak, hogy kárba nem vezett, sőt mondhatni, uzsora kamatot hozott.

Az egyesületünk által fenntartott és segélyezett 9 óvoda közül az 1897-ik évben a cirokashosszmezői 380 ft, a szinnai 530 ft, a nagy-ruszkai 420 ft, a nagy-toronyai 340 ft, a sztrpókói 420 ft, a parnói 160 ft, a kelesenyi 230 ft, a varannói 500 ft, s a tőke-terebesi 180 ft egyesületi segélyben részesült; az ezeken kívül egyeseknél még felmerült kiadási többletet pedig vagy a községek maguk fedezték vagy a hazafias szellemtől áthatott községbeli nagyirtokos urak önkéntes adományaiából teltek ki.

Egyesületünk azonban teljes tudatában lévén annak, hogy az óvodákban a fogékony kisedek szívében, e minden szépet, jót és nemest befogadni kész talajban elhitegetett mag, habár buja hajtásokkal indul is fejlődésnek, mindazáltal hasonló az üvegházi gyenge növényhez, mely innen más talajba áttűtetve ott csak akkor ver erős gyökeret, hoz virágot és gyümölcsöt, ha fejlődését szakavatott kertész irányítja és segíti elő; azonban magára hagyatva, vagy nem megfelelőleg táplálva okvetlenül elpusztul, mert vagy a rozg irányu táplálkozás, vagy az aszály, vagy pedig a körülötte kifejlődő dudva s gyom öli meg. Es éppen ezen tudattal vezéreltetve, gondoskodása kiterjedt arra is, hogy az óvoda plántái, ezen melegházi növények az iskola talajába történt átültetésük után is megtalálják azokat a gondos kertészeket, kik a magyar haza földjén a honszeretet éltető, tovább fejlesztő és termékenyítő melegével ápolva azokat, belőlük oly nemzedéket neveljenek, kik szívben, lélekben és minden izkben magyarok, akik e drága véren szerzett s őseinktől öröklött ezredéves kincsünkért, forrón szeretett hazánkért, ennek jogajért, szabadságáért életükkel is áldozni készek. Es e célból az ügyünk szolgálataiban álló őrszemekkel folyton figyelemmel kísértük azon tót és ruthén ajku vidékeken működő néptanítókat, kikre ezen nagy és magasztos feladat megvalósítása várakozik, és azokat, kik ezen cél elérésénél kiváló buzgalmat tanúsítottak, ezen buzgalomuk s hazafias lelkesedésük ébrentartása s fokozása céljából erkölcsi elismerésben, sőt pénzbeli jutalomban is részesítettük.

A boldog emlékü s nagy nevü Andrássy Gyula gróf nevére a magyarosítás céljaira tett alapítványnak az „Országos magyar iskola-egyesület“ által rendelkezésünkre bocsátott évi 400 ftnyi kamatából 8 tanító, illetőleg tanítónő, névszerint: Iftene Gyula gercsely állami, Seliga Antal varannói községi, Marikóvszky Béla hardiesai ev. ref. Jesztrebényi Kálmán varannó-hosszmezői ág. h. ev., Lukács József nagykázméri rk., Kopinecz Antal isztáncsi gk. tanítókat; továbbá Krasznapolszky Margit tőke-terebesi és Hunsha Ida nagymihályi állami tanítóknak 100—100 korona, az egyesületi pénztárból jutalomdíjakra megszavazott 300 ftból pedig 12 tanító, névszerint: Génezy Bertalan tokaji, György Mózes bodrog-kereszturi állami; továbbá Puha Demeter nátafalvai, Saup Imre garanyi, Polák Gyula felső-körtvélyesi, Ragyák István saesuri rk., ugyszintén Molnár István bodzás-ujlaki, Melko József páczini és Pányoki Dániel kis-toronyai ev. ref., Kostyák János hardiesai és Bednarik Péter szalóki gk; s végre Knopfler Sándor sátoralja-ujhelyi izr. tanítók 50—50 korona jutalmat nyertek. — Es hogy a hív sáfarkodásnak ez évek óta gyakorolt elismerése serkentő, buzdító hatását soha nem tévesztette el,

tanubizonyoságot tesznek arról e vármegye tanügyi statisztikai, melyek szerint az édes esen-gésü hazai nyelv elsajátításában évről-évre fokozottabb, szebb az eredmény.

Gondoskodott továbbá arról is egyesületük, hogy az iskolában elsajátított magyarnyelvi ismeretek az iskola falain kívül, a szülői háznál, a mindennapi életben is tovább fejlesztessenek, gyarapíttassanak; és e célból a vármegye területén lévő népiskoláknak a magyarnyelvben szép előhalacást mutatott nagyobb-, és az iskolából már kikerülő növendékei között, mint máskor, úgy az 1897-ik évben is, a magyar érzést, szívet-leket tápláló, gyönyörködtető, és a magyar nemzeti műveltséget szórakoztatva terjesztő nagyobb mennyiségű jutalomkönyvet osztott szét.

Egyesületünk fejlődési irányu, s eletműködésünk állandó nyilvántartása céljából a hazai hasonecélu egyesületekkel folytonos levelezést tartottunk fel, s e levelezések folytán létrejött szellemi érintkezésekkel értesültünk egymás életének nevezetesebb mozzanatairól; — s hogy a szellemi érintkezések mily fontosak és szükségesek a nemzeti irányu műveltség terjesztésénél, azt leginkább mutatja a különböző de rokoncélu egyesületeknek azon óhaja, mely szerint a közös teendők megbeszélése, a kölcsönös tanulás, s a megbeszélések alapján kifejtendő jótékony eszmeesere érdekében nagyon kívánatos: miszerint a magyarországi közművelődési egyesületek időközönként tanácskozára jöjenek össze küldöttjeik útján. — A hazai közművelődési egyesületek által így tervezett legközelebbi összejövetelnek célja lenne főként egy nagyobb szabású sorsjáték kieszközlése, s az ebből befolyó jövedelemnek a magyar nemzeti kultúra céljaira leendő felhasználása. A közigazgatási-bizottság által vármegyénkben a közművelődés szentelt esarnokait, be-be tolokodó zugtanítók és az ezeket pártoló hitközségek ellen hozott, és az előbbi években szigoruan végrehajtott határozatok következtében az elmúlt év folyamán nagyobb mennyiségű bírságpénz egyesületünk pénztárába nem folyt be. Csúpan Amzel áron zugtanítón hajtattott be 103 ft 19 kr.

A Zemplénmegyei ipar-termény és kereskedelmi hitelb nk, miként már többször, úgy az elmúlt éven is 20 ftot adományozott egyesületünknek, melyért a nevezett pénztintézet fogadja e helyen is köszönetünket.

A múlt évben felbontott négy gyűjtő persely, s ezek közül a sátoralja-ujhelyi takarékpénztárban elhelyezve volt perselyben 4 ft 79 kr; a Bock Imre szállodásában 3 ft 45 kr, a vasuti vendéglőben 3 ft 89 kr, a Frisch Hermann féle kávéházban 95 kr, tehát összesen 13 ft 0 kr találtatott.

Egyesületünk 1897. évi bevétele volt 10.510 ft 81 kr.

Egyesületünk 1897. évi kiadása volt 4.091 ft 47 kr.

s így pénztári készlete maradt: 6419 ft 04 kr.

Hálával emlékezünk meg ez alkalommal arról, hogy hazafias törekvéseinkben e vármegye közigazgatási bizottsága az elmúlt évben is úgy erkölcsileg, mint anyagilag hathatósan támogattott, és a vármegyei közművelődési alaptól egyesületük céljaira 3520 ftot szavazott meg.

Magyarnyelvet terjesztő egyesületünknek az ezredéves országos kiállításon emlékkönyvben bemutatott 12 évi sikeres működéséért a kiállítási zsuri által díszoklevéllel és bronz éremmel lett kitüntetve, mely tárgyak díszes keretbe foglalva a vármegye székházának kisebbik termében helyeztettek el.

A varannói óvodánál Fidler Vilma lemondása folytán üresedésbe jött óvónői állásra ideiglenesen Zseltvay Ida eperjesi óvónőképezdei növendék választott meg, ki a tanév végén a képesítő vizsgálatot magánaton kitünő sikerrel letévén, állásában végleg megerősítettett.

Egyesületünk a mult évben összesen 4 választmányi ülést, s egy közgyűlést tartott, ahol is részint ezen jelentésben érintett, részint pedig több más apróbb ügyek nyertek elintéztést.

Az egyesülethez beérkezett összesen 174 darab s ezek közül etnoki uton elintéztetett 89 drb, a választmányi üléseken tárgyalva lett 85 drb.

A tagok száma szaporodott két taggal, névszerint Zalay Andor legyes-bényei lakos, nagyirtokos és Katinszky Géze s.-a.-ujhelyi rkath. telkész urakkal, kik közül előbbi 200 ft, az utóbbi pedig 50 ft alapító díjjal lépett soraink közé.

Meg kell emlékeznünk e helyen azon halálokozta veszteségről is, mely hazai közművelődésünket, közelebről pedig az Erdélyi magyar közművelődési egyesületet érte. Ugyanis ez egyesület legjobb, leghivebb előharcosát, elnökét Gróf Bethlen Gábort vesztette el az elmúlt éven, ki nek elhunytá alkalmából egyesületünk választmányu a nevezett testvéregyesülethez jegyzőkönyvi részvét-iratot, s e mellett az elhunytak

felállítandó szobrára 10 frtot küldött, — ugy szintén a Mikes Kelemen emlékre is 10 frtot

Ime ezekben foglaltuk össze röviden egyesületünk egy évi munkálkodását. Tudjuk, érezzük, hogy az előttünk fekvő töretlen talajt, megművelendő terepünket tekintve csekély eredmény; — de másrészt érezzük azt is, hogy kiesiny eszközökkel bár, de szívünk egész melegével és lelkünk minden erejével oda törekedtünk, hogy a magyarság ügyét a megkezdett uton előbb vigyük, és jövőre nézve is hazafias készséggel teszünk ígéretet, hogy ha nagyobb eszközöket boesátand e nemes vármegye törvényhatósága rendelkezésünkre, azzal is hiven fogunk sáfárkodni, és az alatt a zászló alatt, hová a hazafiúi szeretettől ösztönöztete önként sorakozunk, mindig csak ez egyetlen szóra fogunk hallgatni; előre!

S.-A.-Ujhely, 1898. május hó 25.

Végleges leszámolás

a „Bodrogközi jótékony nőegyesület“ alaptökéjének javára K.-Helmecezen f. é. május hó 18-án rendezett hangverseny jövedelméről.

A „Zemplén“ mult számában közzölt nyers jövedelem kitett . . . 1044 ft 50 kr.

Azóta befizettek:	
Szepessy Kálmán főhadnagy és Czibur őrnagy 4 ülőhelyért	8 ft.
Molnár János S.-Patak város főbírája felülfizetése	5 ft.
Sárközy László (karádi zsilip) felülfizetése	4 ft.
Fráter Zsigmond jegyének megváltása fejében	3 ft.
Özv. Sennyey Lajosné báróné felülfizetése	5 ft.
Nádasdy Ferenc gróf felülfiz.	10 ft.
Wischn Józsefné egy ülőhelyért	2 ft.
Wirtschaft Gáspár (Kis-Tárkány) felülfizetése	1 ft.
Török István és neje (Láza) felülfizetése	2 ft.
Kossuth Lajos egy ülőhely megváltása fejében	7 ft.
Szalánczy István leleszi házfőnök felülfizetése	1 ft.
Fischer Lajos br. jegyének megváltása fejében	5 ft.
	53 ft — kr.
Mindösszesen	1097 ft 50 kr.
Összes kiadás	137 ft 58 kr.

1898. évi május hó 28-ig tiszta jövedelem 959 ft 92 kr.

A netán még befolyandó jövedelem esetéről-esetre fog nyilvánosan nyugtáztatni.

Kelt Perbenyik, 1898. május 28.
Gróf Mailáth Józsefné.

TANÜGY.

Zemplén-vármegyei Tanító-Egyesület hivatalos rovata.

— Rovatvezető: Schneider Jakab, —

Kéziratok a rovatvezetőhöz S.-A.-Ujhelybe küldendők.

A magánvizsgálatok a polg. iskolákban.

Boldogok azon szülők, kiknek alkalmuk van gyermekeiket tartózkodási helyükön nyílt iskolába járattatni. Megbecsülhetetlen előny a szülőknek, ha gyermekeik nemcsak az elemi, hanem felsőbb iskolai tanulmányaikat is védő szárnyaik alatt végezhetik. A serdülő gyermek, akinek fogékony lelke nemcsak a jót, de a rosszat is magáévá teszi, idegen kézre bízva, könnyen leterhet a rendes utról. A szülői házban ellenben az anya gyengéd mindenre kiterjedő figyelme, az atya gyermekének imponáló tekintélye és szeretettel párosult szigora következtében az ifju élete immunis maradhat minden káros befolyástól. Sokszor tehát jogosult a szülők eljárása, hogy gyermekeiket inkább magánúton taníttassák, semhogy idegenbe küldve, a rendes iskoláztatás előnyeivel szemben a felületes fejelem és egyéb káros következményeknek tegyék ki gyermekeiket.

Csak hogy fenálló törvényeink a magánúton készülő polg. vagy gimnázium növendékeinek magánvizsgálat mód nélkül megnehezítik. Félreértések elkerülése céljából sietek kijelenteni, hogy nem az alapos készütséget és tudást megkivánó intézkedés helytelenítő, hanem igenis a tanár uraknak a vizsgánál tanúsított minden metódikát nélkülöző eljárásuk rosszalandó. Az a falusi gyermek, aki községe határát talán soha tul nem lépte, amint először a városba viszik,

elfoglaltság vesz rajta erőt. Hozzájárul még azon körülmény, hogy odahaza a szülők és a tanító folytonosan ijesztgetik és félelmet öntenek a gyermekebe. A tanárt, mint valami felsőbb lényt, félelmetes alakként rajzolják le előtte. Természetes, hogy a gyermek ezen benyomások következtében nagy „lámpalázzal“ ugynevezett „druck“-kal áll a tanárok elé. 90%-je a magántanulóknak felét sem tudja a vizsgán annak, amit otthon tudott, ötol-hatol és mindénról beszél, csak arról nem, amiről beszélnie kellene.

A tanár urak pedig nem igen veszik tudomásul a gyermek lelki állapotát.

Ha a feltett kérdésekre a legprecízebb feleletet nem kapja, elbuktatja a vizsgázót. Az a gyermek, aki egész éven át érintkezik tanárával, vizsga alkalmával extázisba jő, mennyivel inkább egy olyan gyermek, akinek teljesen ismeretlen arcu egyének előtt kell tudását bemutatnia. És mily nagyfoku elkeseredést szül az esetleges fiasko. Elvesziti kedvét a tanulás-hoz és sokszor a legtehetségesebb növendékek félbeszakítják tanulmányaikat.

Vall. és közokt.-ügyi Ministerünknek tanügyünk minden, bármily csekélynek látszó ágára kiterjedő figyelme eléggé ismeretes. Csak nem rég reformálta a polg. iskola magánvizsgák szervezetét. Ez új szabályzat sok üdvös újítást foglal magában, szerény véleményem szerint egy pár \$-al volna megtoldandó. A szóbeli vizsgát megelőző írásbeli vizsgálatoknak meg volt azon üdvös hatásuk, hogy csakis alapos készütséggel növendékek állhatják meg sikerrel a magánvizsgát. Felületes ismeretekkel nem lehet az írásbelit sikerrel kiállani. Ott látszik meg legjobban mit és mennyit tud a növendék. Ez az újítás teljesen feleslegessé teszi a szóbeli vizsga tulszigorúságát. Egyáltalában sokkal célszerűbb volna, ha a szaktanár, vagy a vizsgáló bizottság elnöke jelölne meg a tételt és a magántanuló tanítója intézné azt a tanulóhoz. Ez az eljárás meglepő eredményre vezetne, mert az a tanító, aki egész éven foglalkozik növendékével a megszokott szellemben intézné a kérdést a gyermekhez s bizonyára nem fordulna elő az az eset, hogy azért, mert a gyermek valamely szabályt, vagy tételt nem a vizsgázandó tanár szája-ize szerint mondja el, elbukják, vagy elégséges osztályzatot nyerjen. A magánvizsgákra való előkészítést a tanítónak sokszor tetemes mellékjövédelmet biztosítanak. Ha a vizsga nem jól üt ki, mi természetesebb, hogy a tanító el-esik ezen mellékjövédelmétől, amit sokszor valamely tanár szeszélye okozott neki. Erdemes volna ezen kérdéssel tüzetesebben is foglalkozni

Fizetésünk még nem áll azon a magaslaton, hogy egy kis mellékjövédelem el nem kélne S.-A.-Ujhely, 1898. május 19.

Kaufmann Ármin.

Mit tehet a tanító a szocializmus meggátolására?

Írta: Vass József.

Felolvastattam a zemplén-vármegyei tanító-egyesület felsőkörének 1898. máj. 4-én N.-Mihályon tartott alakuló gyűlésén.

A legközelebb lefolyt időben, Magyarországon nagy részén, de különösen vármegyénk és a szomszédos Szabolcs-vmegye területén, szomoruan tapasztaltuk, hogy áldott jó magyar népünk — lelketlen izgatóktól bujtogatva — szembeszállott a meglévő társadalmi renddel, sőt egyik-másik helyen a vagyon- és életbiztonságot is komolyan veszélyeztette. — A hatóságok erélyes tapintatos fellépésének és a ki-rendelt karhatalomnak sikerült ugyan a felbilitent társadalmi rendet helyreállítani és így az országot nagyobb veszélytől megóvni, de hogy a nyugalmat állandóan, sőt csak hosszabb időre is biztosították volna, abban azt hiszem, a hatóságok — kiknek elég alkalmuk volt a mozgalommal alaposan megismerkedni — maguk hisznek legkevésbé. Itt egy komoly betegség-ről van szó, mely a mi türelmes népünket alaposan megmélyezte. E betegség pedig nem oly természetű, melyet erőszakkal elnyomni lehetne, mert azt alapos gyógykezelés alá kell venni, mely gyógykezelésben az erőszak nemcsak hogy a legkisebb szerepet játsza, de egészen figyelmen kívül hagyandó.

Ha pedig a megmélyezett nép gyógyításáról van szó, elmaradhatunk-e mi néptanítók, kik naponta érintkezünk e néppel, kik alaposan ismerjük ügyeit, bajait, gondolkodásmódját, vágyait és gyengéit, kik előtt lelkük nyitott könyv ?!

Nem, mi itt nem lehetünk nyugodt szemlélők. Itt nemcsak a társadalmi rend és béke, nemcsak — internacionális, hazafiatlan jelszavakkal — félrevezetett nép érdeke, de ezredéves hazánk, hanem is léte, de fejlődése forog komoly veszélyben. Egy fanatizált tömeg, romboló lázadásra oly mély sebeket üthet serdülő kultúránk, hogy azt évtizedet erőfeszített munkával is bajos lesz pótolni. Hogy lehetnének mi tehát nyugodt szemlélők — még önérdékből

is — midőn egy majdnem félszázados, verejtékes munkának gyümölcsét kell féltenuünk a félrevezetett nép, esetleges rombolásától.

Azt hiszem egyetértünk abban, hogy komolyan kell foglalkoznunk azon módokkal és eszközökkel, melyek rendelkezésünkre állanak, hogy e baj ellen a küzdelmet sikerrel felvehessük.

De hogy a veszély leküzdésére a kellő eszközöket megtalálhassuk, meg kell előbb ismerkednünk a bajjal, a legapróbb részletekig és a baj kutterását kutatnunk.

Engedjék meg tehát, hogy elsőben is a szocializmus fogalmával és annak rövid történetével foglalkozzam.

A szocializmus kifejezése alatt egy sajátos társadalmi rendszert értünk, mely lényegesen eltér attól, mely a magán tulajdonjogon és a munkabérendszeren felépült. Nehéz volna róla általánosan elfogadott fogalmat adni. Annyira zavaros a fogalom, hogy egyik kiváló író magát önéletrésében szocialistának mondja, mert *bizik a javaknak a jövőben igazságosabb megosztásában*. Már egyik kiváló tanítványa azt helytfejeniti, mert szerinte nem az jellemzi a szocializmust, hogy reményli, miszerint valaha a társadalom igazságosabb alapon fog nyugodni; hanem, *hogy az állami hatalommal jelenleg akarja keresztül vinni*.

Közös a szocializmus rendszereivel, az elégedetlenség a mai társadalmi renddel, közös, hogy a mai társadalmi rend főbb alapintézményeinek fentartását ellenzi; közös, hogy erőszakos, gyors változtatását a társadalmi rend követeli.

A szocializmus rendszerei többnyire abból a felfogásból indulnak ki, hogy a gazdasági élet, különösen a jövedelem felosztás, a fogyasztás, a tulajdonjog társadalmi alpra fektethetők.

Látni ezekből, hogy a szocializmusról általános kielégítő meghatározást adni nem lehet. A modern szocializmus leginkább a tőke ellen harcol és egyik leghivatottabb képviselője szerint, a modern proletármozgalomnak elméleti kifejezése. Némelyek azzal jellemzik a szocializmust, hogy az alsóbb, szenvedő osztályok nemzetgazdaságtana. Ebből érthető, hogy a szocializmus terén igen különböző irányok és iskolákat kell megkülönböztetni.

Nagyjában a következő csoportokat lehet megkülönböztetni:

1. *Fantasztikus és tudományos szocializmus*. Az első, az emberi természet, a történelem törvényeit átugorva, képzelti intézmények által akarja a tökéletes társadalmi rendszert megvalósítani, míg a tudományos szocializmus, a tudomány alapjából indul ki, keresvén annak fonalán a kibontakozást, egyuttal arra törekedvén, hogy tudományos meggyőződésük érlelődése által tegye az emberiséget képessé egy tökéletes társadalmi rendszer létesítésére.

2. *Békés és forradalmi szocializmus*. Amaz békés eszközökkel, emez erőszakkal törekszik kitűzött célját elérni.

3. *Arisztokratikus és demokratikus szocializmus*. Amaz számolván az emberi tehetségeinek különböző mérveivel, nem törekszik a teljes egyenlőségre; a demokratikus szocializmus a teljes egyenlőségre törekszik.

Ezek azon főbb rendszerek, melyeket megemlíteni jónak véltem.

Es most szives türelmüket kérve, ezen rendszerek történetére kívánok egy rövid viszapillantást vetni.

A szocializmus olyan régi, mint a társadalom; időről-időre megújuló tiltakozás a földi igazságtalanság ellen teszi forrását. Költők, próféták, vallásújítók, tudósok, világboldogítók számtalanszor adtak e tiltakozásnak kifejezést.

Mindenütt és mindenkor jelentkezik e vágy, mihelyt a társadalom fejlődésével az anyagi javak elosztásában nagyobb különbség mutatkozik.

A kereszténység háttéré is nagy társadalmi harc, sőt némelyek szerint ez volt a főoka. A kereszténység is felszólal a vagyon-egyenlőtlenség ellen, a szegényeket veszi védelmébe alá a gazdagokkal szemben. A kereszténység alapítóinak eszménye: a becsületlen szegény munkás.

A kereszténység felfogásában akkor áll be változás, midőn uralkodó vallás lett. Az uralkodó felsőbb osztályokat kímélni kellett, mihez még az is járult, hogy maga az egyház is nagy vagyonra tett szert. Azonban a szocialisztikus eszmék az egyházban még gyakran visszatérnek a középkorban.

Ezen fejtegetésekből kitünik, hogy szocialisztikus természetű mozgalom, a legrégebb időktől kezdve előfordultak, de oly nagy jelentőségre, mint a XIX. században nem emelkedtek soha. Ez a gazdasági élet óriási emelkedésén kívül, főleg annak tulajdonítható, hogy a közép- és alsó osztályok a társadalom középső részét képezi azon vállponton, melyen a középosztály győzedelmeskedvén, a munkásosztálytól elválkik, mely most már kénytelen ér-

dekeit külön szemben érve

S. A. T. kerül rá a sor. Jó ünne

Várme

10760. sz.

A n. m. urnak Vasvá egérintő pilul rendeletét má és esetleg m S.-A.-U

Másolat.

Földmiv. 74173/97. IV. gének, Szom mult évi nov kelt és decem ber hó 29-én felterjesztés m. kir. állam rint a Sipőcz a közönséges sebb a Babó verési aránya féle pilula te a közkezen lának utolsó annak forgalm tehető, feltév az utmutató eléirt ovatoss tán a Sipőcz és méreg pil alkalmazható zönségét, mi lenőrizze a me egészségügyi — Végül me 1895 évi 235. ügyministeri Sipőcz-féle p egérintés meg tát képezi. B a miniszter l másolat hitel

9266. sz.

A nem sokra eseten engedély érv sz. földmive sul vétel s céljából má S.-A.-

Másolat.

Földmiv. szám. Felvétel és m közlöm, hó állomásokra állatrakodá nyiben ma lön más ha tatnék, ren napját köv napi időn latrakodási azok alapj lítás illetve Budapest

9923. sz.

Az a vétel és k S.-A.

Másolat.

Föld sz. III-2. sz. a. kelt zése melle megfelelő lóm, hogy ur f. évi május hó vetkező i gyarorszá a szarvas

dekeit különválasztani és a középsztyályal szemben érvényesíteni.

(Folyt. köv.)

R.-vezető póstája.

S. A. Tarzal. — Szívélyes üdvölet, csak jövőben kerül rá a sor.
Jó ünnepeket!

Vármegyei Hivatalos Rész.

10760. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.
A 10 fősztolgabirónak.

A n. m. földmívelésügyi m. kir. minister urnak Vasvármegye közönségéhez a Sipőcz-féle egérintő pilulák alkalmazása tárgyában intézett rendeletét másolatban, tudomás, alkalmazkodás és esetleg megfelelő intézkedés végett kiadom. S.-A.-Ujhely, 1898. május 16-án.

Matolai Etele alispán.

Másolat.

Földmívelésügyi magyar királyi miniszter 74173/97. IV/3. szám. Vas-vármegye közönségének, Szombathelyen. A vármegye alispánjának múlt évi november hó 11-én 41246. szám alatt kelt és december hó 2-án 43971 valamint december hó 29-én 46344. számok alatt megszüretett felterjesztésére értesitem a közönséget, hogy a m. kir. állami rovtartani állomás jelentése szerint a Sipőcz-féle egérintőszer semmi más, mint a közönséges foszfor pilula, csak hogy jóval erősebb a Babics-féle piluláknál a melyeknek keverési aránya 1000-lisz: 1,5 méreg. — A Sipőcz-féle pilula tehát megközelíti azt az arányt, mely a közönséges forgó egérintési utmutatás 32 oldalának utolsó bekezdésében említették. E szerint annak forgalomba hozatala ellen észrevétel nem tehető, feltéve hogy az ezen pilulát alkalmazó, az utmutató 33 oldalának megfelelő 4 órában elért ovatosságot szigorúan betartja. Ennek folytán a Sipőcz-féle pilulák, mint minden foszfor és méreg pilula csakis szigoru ellenőrzés mellett alkalmazhatók. Felhivom azért a vármegye közönségét, miszerint a legkiterjedtebb módon ellenőrizze a méreg pilulák alkalmazását, ugy állategészségügyi, mint közbiztonsági szempontból. — Végül megjegyzem, hogy az 1880 évi 2180, 1895 évi 23542 és az 1897 évi 25444 számú belügyministeri körrendeletek értelmében, ugy a Sipőcz-féle pilula, mint a strekninis zabbal való egérintés megengedése a törvényhatóság feladatát képezi. Budapest, 1898. évi május hó 4-én a miniszter helyett: Kiss s. k. államtitkár. A másolat híjelül Petinko sk. s. h. igazgató.

9266. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.
A 10 fősztolgabirónak.

A nem rendszeres marha rakodó állomásokra esetenként adott ideiglenes állapot rakodási engedély érvényessége tárgyában kiadott 21904. sz. földmívelésügyi ministeri intézvényt tudomásul vétel s megfelelő módon való közhírré tétel céljából másolatban kiadom.

S.-A.-Ujhely, 1898. május 2.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

Földmívelésügyi m. kir. minister 21904/III. 2. szám. Felmerült esetek alkalmából tudomásul vétel és megfelelő módon való kihirdetés végett közlöm, hogy a nem rendszeres marharakodó állomásokra általam esetenként adott ideiglenes állatrakodási engedélyek érvényessége a meny nyiben magában az engedélyező rendeletben külön más határidő kifejezetten meg nem állapítatnék, rendszerint csak az engedély keltének napját követő tíz napra terjed ki. Az ezen tíz napi időn belül igénybe nem vett kivételes állatrakodási engedélyek érvényüket veszítik és azok alapján az említett határidőn túl állatszálítás illetve berakás nem fogantatosítható. Kelt Budapest, 1898. április hó 19-én. Darányi s. k.

9923. sz. T. Zemplén vármegye alispánjától.
A 10 fősztolgabirónak.

Az alábbi ministeri intézvényt tudomásul vétel és közhírré tétel végett kiadom. S.-A.-Ujhely, 1898. május 17-én.

Matolai Etele alispán.

Másolat.

Földmívelésügyi m. kir. minister 33442/98. sz. III-2. Folyó évi április hó 19-én 27369. sz. a. kelt körrendeletem hatályon kívül helyezése mellett haladéktalanul való kihirdetés és a megfelelő intézkedések megtétele végett közlöm, hogy a es. és kir. osztrák belügyminister ur f. évi május hó 8-án 14137. sz. a. és f. évi május hó 14-én kezdődő érvényességgel a kö-matvetkező intézkedéseket léptette életbe: A) Magyarországot illetőleg: I. Ragadós tüdőlob miatt a szarvasmarháknak Ausztriába való bevitelle

Magyarország következő törvényhatóságának területéről tilos: a) Vármegyék: Arva, Liptó, Nyitra, Pozsony (Csalóköz sziget területének kivételével) Szepes, Trencsén és Turóc vármegyék területéről és Mosony-vármegye rajkai járásának területéről. — b) Város: Pozsony. Ezen törvényhatóságok területéről a szarvasmarhák mindazonáltal a bécs-szt-marksi esütörtök és szombati vesztégyásárookra azonnali levágás céljából bevihetők, az 1896. évi július hó 23-án 48110. sz. a. kelt körrendeletben (az 5-ik számú „Allategészségügyi Ertesítő”-nak a kiegészítő rész 84-ik lapján és pedig a II/a pontjában) közölt feltételek mellett. — II. Sertésvész miatt a sertéseknek Ausztriába való bevitelle a következő törvényhatóságok területéről tilos: a) Vármegyék: Bereg, Fejér, Nagy-Küküllő, Nógrád, Nyitra, Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Somogy, Szatmár, Tolna, Torontál, Veszprém, Zemplén. b) Városok: Debreczen, Kecskemét, Komárom, Maros-Vásárhely és Pancsova. — B) Horvát-Szlavonországokat illetőleg. — Sertésvész miatt a sertéseknek Ausztriába való bevitelle Horvát-Szlavonországok következő törvényhatóságának területéről tilos: Belovár-Kőrös-vármegyéből, valamint az ezen vármegye által körülzárt városokból. II. Juhhimlő miatt a juhoknak Ausztriába való bevitelle Horvát-Szlavonországok következő területéről tilos: Módrus-Fiume és Lika-Krbava vármegyéből és az ezen vármegyék által körülzárt városokból. Az ausztriai szabad sertésforgalomból sertésvész miatt kitiltott magyarországi és horvát-szlavonországi törvényhatóságok területéről vagy járványmentes, valamint fertőzőtközségek, de ily községekben levő járványmentes udvarokból azonnali levágásra szánt sertéseknek minden külön engedély kikérése nélkül a „Productiv-Gesellschaft der Wiener Fleischseher” című szövetkezet, valamint Ziegler József, Karik Alajos. Dittmayer Károly, Hölbing József, Hatvinger Engelbert és Virbicki József bécsi hentesek vágóhidjára vasuton való szállítása az 1896. évi július hó 23-án kelt 48164. sz. körrendeletben (a 6. sz. „Allategészségügyi Ertesítő”-nek a kiegészítő rész 100-ik lapján közölt II/e. pontjában), valamint az 1898. évi február hó 16-án 5970. sz. a. kelt Körrendeletben (a 145. sz. „Allategészségügyi Ertesítő”-ben) közölt feltételek mellett továbbra is szabad. — A leszurtt és szét-darabolatlan állapotban levő sertések (sertésus) bevitelére nézve, továbbá a Magyarország és Horvát-Szlavonország zár alatt nem álló törvényhatóságainak területéről származó s legalább 120 kiló elősúlylyal bíró sertéseknek Ausztriába való bevitelére vonatkozólag az 1897. évi február hó 25-én kiadott 12962 sz. körrendeletben (az 5-ik számú „Allategészségügyi Ertesítő”-nek a kiegészítő rész 86-ik lapján közölt II/e. pontjában) foglalt eddigi feltételek továbbra is irányadók. Budapest 1898. évi Május hó 11-én a minister megbízásából Andreánszky s. k.

9845. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.
A 10 fősztolgabirónak.

Körözés és feltalálás esetén jelentéstétel végett kiadatik.

S.-A.-Ujhely, 1898. május 12.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

Háromszék-vármegye alispánjától 10482/98 sz. A tekintetes vármegye és városi törvényhatóságnak. Hivatalos tisztelettel van szerencsém megkeresni, miszerint szabolesi lakos jelenleg ismertlen helyen tartózkodó személyes szabadság vétségével vádolt Németh Imre, aki 31 éves esztergomi illetőségű róm. kath. vallású közép-termetű, barna haju, kék szemű lovász holtartózkodása kipuhatólására nézve a szükséges intézkedéseket megtenni s arról engemet mihamarább értesíteni sziveskedjék.

S.-Szt.-Györgyön, 1898. április 21.

Gábor Péter, sk. alispán.

2363/I. 98. sz. A s.-a.-ujhelyi járás fősztolgabirójától.
Körözvény.

Közhírré tétel végett tudatom a községek elöljáróival, hogy a fellepett sertésvész következtében S.-A.-Ujhelyben a zárlatot elrendelem, s a sertésvásárokat további intézkedésig betiltom. S.-A.-Ujhely, 1898. május 27.

Nemes, szolgabiró.

1401/ki.

A gálszécsi járás fősztolgabirójától.

Körözés.

Közhírré teszem, hogy Malonyay Ferenc t.-terebesi lakos istállójából e hó 15-én egy veres-tarka, hókaféjű bika-bornú elszabadult s elszá-guldozott. Aki befogta volna, jelentse T.-Terebes község elöljáróságánál.

Gálszécs, 1898. május 23.

Somossy, szolgabiró.

2295./I. 98.

A szerencsi járás fősztolgabirójától.

Körözvény.

Kenyeresy Árpád tiszalúci lakos 1 és 1/2 éves sötét-vereses színű vizslakutyája eltévedt. Cézár névre hallgat. Körözését elrendelem. Szerencsen, 1898. május 25.

Pintér István, fősztolgabiró.

1348. 1898. sz.] A szinnai j. fősztolgabirójától.

Pályázati hirdetmény.

Járásom területén üresedésben lévő 300 ft évi fizetés és 100 ft utiátalány, valamint az 1877. évi XX. t.-c. alapján 1891. év folyamán 82/3004. szám alatt alkotott vármegyei szabály-rendeletben megállapított napdíj és távolsági illetményvel javadalmazott közgyámi állás betöltésére ezennel pályázatot hirdetek.

Az 1886. évi XXII. t.-c. 83. §-nak utmutatása szerint megejtendő választás határidejűl 1898. évi június hó 22-ik napjának délelőtti 10 óráját Szinna községébe, mint a járás székhelyére kitézöm s pályázni szándékozók felhívom, hogy kellőleg felszerelt folyamodványukat 1898. évi június hó 15-ik napjáig hivatalomhoz nyujtsák be, mert az ezen időn túl érkezett pályázati kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Zemplén-Szinnán, 1898. évi máj. hó 25-én.
Kossuth Elek, fősztolgabiró.

Heti naptár.

Vasárnap.	május 29. Pünkösdi vasárnap.
Hétfőn.	május 30. Pünkösdi hétfő.
Kedden.	május 31. Petronella sz.
Szerdán.	június 1. Pamf. vt. Kánt. †
Csütörtökön.	június 2. Anna-Mária sz.
Pénteken.	június 3. Klodil kir. †
Szombaton.	június 4. Kerény pk. †

Nyilt-tér.)

Kérdezzük meg a házi orvost!

KRONDORFI
SAVANYUVIZ

legkitünőbb asztali víz

és mint

GYÖGYITAL

minden hurutos bantalmaknál

legjobban ajánlható.

KAPHATÓ:

S.-A.-UJHELY: Szentgyörgyi Vilmos
Klein Albert
TOKAJ: Olay Lajos ezégeknel.

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelőséget a Szerk.

A szerkesztő póstája.

Kedves munkatársainknak jó pünkösdi ünnepelést kívánunk.
P. M. Lekészt.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: Éhler Gyula.

Hirdetések.

Hirdetmény.

A sárospataki ev. ref. főiskola tulajdonát képező néhai Mudrány András szegi pusztai szőlőjében termett, 1889. évi asszúborok, valamint még régebbi termésű nehéz borok, 1898. évi június 9-én délután 2 órakor a szegi pusztai Mudrány-féle pinczében (vasuti állomás Szegi malom) nyilvános árverés útján együtt vagy külön-külön is el fognak adatni. — Bánatpénz 800 ft. Részletes feltételek alólírott nál Sárospatakon megtudhatók.

Nagy Gusztáv,
főisk. gazdas. vál. elnök.

Benczúr testvérek cémentgyára
Mogyoróskán,
 (Zemplénnvármegye, posta helyben.)
Ajánl: Portland és Román cémentet, padló- és járdalemezeket legjobb minőségben.
 Vasuti állomások: Őrmező és Eperje.
 Vízszeladók kerestetnek.

Á 670/98. számhoz.

Hirdetmény.

Az V-ik közuti kerületi felügyelő 1898. évi 362/98. sz. rendeletével a Miskolcz-Gerenda-Szvidnik-Duklai állami közut 149. 8-9 klm. szakaszán lévő 203. sz. hid helyreállítását 1141 frt 12 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkát kivételnek biztosítása céljából az 1898. évi június hó 6. napjának d. e. 10 órájára a m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhívának, hogy a fentebbi munkát végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz anynyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlatokhoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz csatolandó.

A szóban forgó munkalatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

M. kir. államépítészeti hivatal:

S.-A.-Ujhely, 1898. évi május hó 18-án.

A hivatal főnöke:

Hönsch Dezső,

kir. főmérnök.

Reisenbahn Ant.
 gazdasági gépgyár, vas- és fémöntöde
 BUDAPEST, VI. EÖTVÖS-UTCA 38.
Legujabb vívmány a találmányok téren.
 Két lövegejű járgányos tisztító cséplőgép 22 széles dobbal, zsákoló készülékkel, szab. golyós perselyllyel, két könnyű ló bőven elég annak hajtására és a piacon keresett zsákba adja.
 Ajánlja továbbá minden másfajtaú gőz és járgány cséplőkészleteit, arató és fűkaszalógépeket legujabb rendszerű vetőgépeit, valamint minden más talajművelő eszközt és egyéb gazdasági gép és eszközöket.
 Részletes árjegyzékkel és árajánlattal bérmentve készséggel szolgál.

Vadászati jog bérbeadás!

Alólírt közbirt. elnök közhírré teszi, hogy a ladmóczy közbirtokosság tulajdonát képező s Ladmóczy község határában fekvő vadász-terület, f. évi június hó 11-én délelőtt 8 órakor Ladmóczy község házában nyilvános árverés útján 6 egymásután következő évre bérbe fog adni.

Kelt Ladmóczy, 1898. május 23.

Bukó Antal,
 közbirt. elnök.

1-ső huzás már 1898. június 15-én.
 2-ik huzás 1898. szeptember hó 15-én.
1 forintért 2
 huzásra érvényes
kolozsvári szeretetház
 sorsjegyei
4000 nyereménnyel
160,000 korona értékben.
 Kaphatók: a rendező-bizottságnál **Kolozsvárt és Löw Mihálynál S.-A.-Ujhelyen.**
 A bélyegtörvény 209. §-a 2-ik pontja értelmében bélyegmentes.

412/98. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alólírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró 1897. évi 15628. p. számú végzése következtében Debreczeni Bertalan ügyvéd által képviselt a miskolci takarékosk egylet javára Almási János s.-pataki lakos ellen 300 frt s. jár. erejéig 1897. évi december hó 6-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt borjúk, sertések, székér és löszerszámból álló ingóságok nyilvános árverésen eladandók.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. bíróságnak 5932/98. számú végzése folytán 300 frt tőkekövetelés, ennek 1896. évi május hó 17. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 51 frt 75 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Sárospatakon Ulics Andrást tanyáján leendő eszközlésére 1898. évi június hó 2-ik napjának délelőtti 10 órája határidővel kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le felül foglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is fogatosítottatni fog.

Kelt S.-A.-Ujhelyen, 1898. évi május hó 12. napján.

Tomasovszky Lajos,
 kir. bírósági végrehajtó

Tk. 1351/98. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A Homonnai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. állami kincstár végrehajtónak Rubin József végrehajtást szenvedt elleni 59 frt 20 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a homonnai kir. járásbíró) területén lévő Mező-Laborcz községben fekvő a mezőlaborczy 45. sz. tjkben A I. sor 82. helyrajzi számú ház, udvar és kertből B. S. sorsszám alatt 2/3 részben Rubin József nevére irt jutalekra az árverést 1819 frtban ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1898. évi június hó 15. napjának d. e. 9 órakor Mező-Laborcz község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési árban alul is eladandó fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 181 forint 90 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Kelt Homonnán, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság 1898. évi március 27-én.

Kótsch, kir. albiró.

A Dr. EGGER-féle
Injectio Hamamelis Virginica
 a leghatásosabb külszer (befecskendezés) férfiak és nőknél, új és idült folyások valamint esőbántalmak orvoslására. A Hamamelis Virginica tropicus növény rendkívüli hatása a nyákhártyára orvosiilag már régen el van ismerve, úgy hogy ezen különben is szerencsés összetételű Injectio ennek köszönheti gyógyerejét 2-3 üveg használata a legmakacsabb bajt tetemesen javítja, illetve meggyógyítja.
 Egy üveg ára 70 kr., a pénz előleges beküldése mellett postán bérmentve: 1 üveg 1 frt 05 kr., 2 üv. 1 frt 75 kr. 3 üv. 2 frt 45 kr.
 Főraktár: Gyógyszertár a „Nádor”-hoz Budapest, VI., Váci-körút 17.
 Kapható S.-A.-Ujhelyen **Kincsesy Péter** gyógyszerész urnál.

Tk. 3807. sz. 1897.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmezi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Ocs István szül. Oláh Erzsébet végrehajtást szenvedt elleni 101 frt 24 1/2 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a kir.-helmezi kir. járásbíró területén lévő Kis-Czigánd község határában fekvő és a kis-czigándi 167. számú tjkben 1125, 1164, 1614-1615, 2019. hr. sz. alatt foglalt ingatlanoknak adós Ocs István szül. Oláh Erzsébet nevére álló fele részére 403 frtban ezennel megállapított kiküldési árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi június hó 14-ik napjának d. e. 10 órakor Kis-Czigánd község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési árban alul is eladandó fognak.

Árverelni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy másfél annyi értékű óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezeikhez letenni vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek adni.

Kelt Kir.-Helmezen, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál 1898. évi február hó 17. napján.

Dancs György, kir. aljárásbíró.

1543/98. p. sz.

Árverési hirdetmény.

Alólírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a varannói kir. járásbíró 982/98. p. sz. végzése által Radnay Károly budapesti cég javára Benczúr testvérek mogyoróskai cég ellen 271 frt 40 kr tőke, ennek 1897. évi december hó 1. napjától számított 5% kamatai és eddig összesen 41 frt 94 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 2000 forintra becsült egy drb. patent gőzgép, egy drb. patent golyó malom és egy drb. gőzturésból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladandók.

Mely árverésnek az 1543/98. p. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis Mogyoróskán alperesi cég lakásán leendő eszközlésére 1898. évi június hó 14. napjának d. u. 3 órája határidővel kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladandó fognak.

Kelt Varannón, 1898. évi május hó 22-én
Stankó László,
 kir. bir. végrehajtó.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.
 Ezen hírneves háziszert ellentállt az idő megpróbáltatásnak, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik köszvénynél, csúznál, fagszaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszert, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbirtéki utánzat van forgalomban. **Nem akar megkárosodni,** az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.
RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, **RUDOLSTADT.**

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
 Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.
 Az **ADRIANCE, PLATT** és Co. new-yorki gyár világhírű
„ADRIANCE” kéveköttő-, marokkrakó arató- és fűkaszaló-gépeinek magyarországi kizárólagos képviselője.
 A **V. VERMOREL**-féle villefranchei gyár világhírű
„ÉCLAIR” péronospora-fecs-kendőinek
legjutányosabb beszerzési forrása.
Minden a mezőgazdaság keretébe tartozó szükségletek, mint:
vetőmagvak, műtrágyák, anyagok, szerszámok, gépek stb.
 A szövetséget alapszabályait és havonként kétszer megjelenő „ÜZLETI ÉRTENÍTŐ”-jét bárkinek ingyen és bérmentve megküldi.

Homlokzat festék-gyár

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Kornsteiner Károly Bécs, III., Hauptstrasse 120. (saját házában.)
Az arany éremmel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya, és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyancsak gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek mérsékelt feloldhatók, száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában különként 16 krtól felfelé szállíthatók, és a mi a festék szírtisztaságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

— **Mintakártya, ugyancsak használati utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.**

Új diszmu-, norinbergi- és rövid-áru raktár

S.-A.-Ujhelyben. — Rákóczy-utca.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudására hozni, hogy helyben Rákóczy-utczán, **Hercz Kálmán Fiai** czég üzlete mellett

Fülöp Adolf

cég alatt a legújabb kornak megfelelő női-, férfi-divat, rövid- és norinbergi árukból dusan felszerelt üzletet nyitottam.

Midőn ezt szíves tudására hozom, egyszersmind van szerencsém megjegyezni, miszerint áruimat elsőrendű czégeknel veszem, ez által kisebb mennyiségben is a legolcsóbban árusíthatom. Jutányos, pontos, szolid és lelkiismeretes kiszolgálásról szakképzettségemnél fogva a n. é. közönséget előre is biztosíthatom.

Raktáron tartok: **Ferfi fehérneműeket, nyakendőket, harisnyákat, kesztyűket.** Legújabb divatu blousokat, kötöket, gyermek-ruhákat, nap- és esernyőket, berliner- és szövet-kendőket, echarpokat, fűzőket, jäger-árukat, muffokat és sapkákat, himzést, esipkét és szallagot, bársony, plüsch és különféle diszetket, bélésáru, chifont és vásznat, szőnyeget, függönyt, paplanokat, kézimunka anyagokat, szabókellékeket, rövidárukat, különféle gombok, hausschild és princess-pamutokat, D. M. C. horgoló és himző pamutokat, ezernákat, selymeket és tű-árukat, szappanokat, illatszereket, piperecikket, fésűket, fogkeféket, szivar- és szivarka-tárczákat, pénzerszényeket stb. stb.

A n. é. közönség becses látogatását és tömeges megbízását kéri

Teljes tisztelettel

Fülöp Adolf.

Postai rendelések pontosan eszközöltetnek.

Hirdetmény.

Ő cs. és apostoli királyi Felsőének legfelső elhatározása folytán ezennel megindítatik a **XX-ik magyar királyi államsorsjáték,**

melynek remélhető tiszta jövedelme akként osztassék fel, hogy abból 1. a vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái részére gyűjtendő alap, 2. a czirkveniczai »László-gyermekórház, 3. a zólyom-lipcei »Gizella munkás-árvaház, 4. a Jásziv-egyesület, 5. az erdővidéki (Baróti) közórház, 6. a budapesti »Klotilde szeretetház, 7. a kolozsvári jótékony nőegylet, 8. a nagypénteki társulat, 9. a békésmegyei Fehér Kereszt-egylet részesíttessék.

E sorsjáték összes, 7691-ben megállapított nyereményei az alább következő játékterv szerint **365,000 koronára rugnak,** és pedig:

1 főnyeremény	150,000 korona	10 nyeremény	1000 korona
1	50,000 »	20	500 »
1	20,000 »	50	100 »
1	10,000 »	100	50 »
2 nyeremény	5,000 »	1000	20 »
5	2,000 »	6500	10 »

Az összes nyeremények készpénzben fizettetnek ki.

A húzás visszavonhatatlanul **1898. évi június hó 30.** Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 2 frittal o. é. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók a lotto igazgatóságnál Budapesten (Pest, fővámbáz, félemelet, a hová a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi só- és adóhivatalnál, a legtöbb postahivatalnál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyárusító közegnél.

Budapesten, 1898. április hó.

M. kir. lottó-igazgatóság.

Széphalmon a Mausoleum körüli járdából kikerült **110** métert tevő zsólyomkai faragott járdakő eladó! E tárgyban értekezni lehet **Becske Bálinttal,** mint a M. Tud. Akadémia megbizottjával.

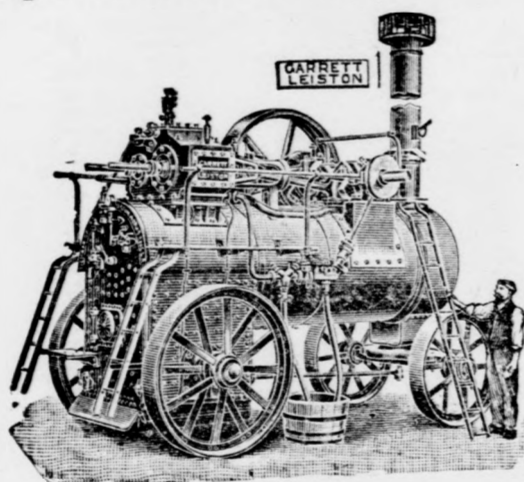
IFJ. KOTZÓ PÁL

Budapest, V. kerület Lipót-körut 18. szám.

A n. é. vevőközönségnek szíves tudására hozza, hogy nagyobb kényelmükre iródiáját

V. ker., Lipót-körut 18. sz.

(Vigszínház mellett, a nyugati pályaudvar Margithid közelébe) helyezte át.

Fenttartotta azonban a VIII. ker., Szentkirályi-utca 49. sz. műhelyt és az V. ker., Lipót-körut 8-10. sz. alatti raktárhelyiségeit.

A közönségnek további pártfogását kérve ajánlja Garrett legújabb szerkezetű compound gőzmozgonyait, felstabil és stabil alakbn, amelyek 40% tüzelőanyag megtakarítással dolgoznak.

Gőzmozdonyokat és gőzcséplőket négyszer fordítható acél dobsínekkel, toldást nem igénylő szalmarázókkal a nagy szita felülettel minden nagyságban.

Minden fajta lovas cséplőkészleteket, arató- és vetőgépeket, szecskavágókat, repavágókat és minden más gazdasági gépeket.

Vidéken lakó szolid ügynökök felvételnek.

SZIVATTYÚKAT TŰZFECSKEENDŐKET

házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános czélokra kész-, járgány és erőhajtásra.

városi, községi, gazdasági és gyári tűzoltóságoknak,

harangokat és harangállványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Büzmentesen működő pöczegödör tisztító készülékeket, utczai öntöző-kocsikat, sárkaparókat

készít és ajánl a

Budapesti szivattyú- és gépgyár
részvény-társaság (ezelőtt **WALSER FERENCZ**)
Budapest, VI., Külső váci-ut 45.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve.

'Swift Wafferrad'

fegyvergyári kerékpárok

Zemplén-vármegyei képviselősege:

Kornstein Ignácznál

S.-A.-Ujhely.

Ajánlok továbbá: **egy teljes szeszgyári berendezést, henczefőző és szesztartánnyal,** ugyancsak: 2^{1/2}., 4., 8., 12 lóerejű **cséplő-garnitúrákat,** egy **vasesztergapadot** használt, de teljesen kijavítva.

A tavaszi idényre: Záhonyi eredeti **oberndorfi réпамagot,** arankamentes **lóheremagot,** mindennemű **gazdasági gépeket, műszaki szerzőségeket és anyagokat.**

Jutányos árak és előnyös fizetési feltételek.

Tisztelettel:

Kornstein Ignác.

Tk. 618/98. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. államkincstár végrehajthatónak Mészáros József örökösai végrehajtást szenvedő elleni 90 ftt 91^{1/2} kr. tők-követelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében (a tokaji kir. járásbírósa) területén levő Erdőbénye község határában fekvő az erdőbényei 440. számú telekjegyzőkönyvben Mészáros József nevében álló következő ingatlanokra

1. az 548. hr. sz. házhely és kertje 268 ftt;

2. a 656. hr. sz. gyümölcsösre 37 ftt;

3. a 2460. hr. sz. szőlőre 44 fttben ezennel megállapított

kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1898. évi június hó 13-ik** napján délelőtti 10 órakor Erdőbénye község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át vagyis 26 forint 80 krajczárt, 3 forint 70 krajczárt és 4 forint 40 krajczárt készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyan mal számítot és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kc t. igazságügymin. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 18 t. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tokajban, a kir. járásbírósa, mint telekkönyvi hatóságánál 1898. évi márczius hó 5-én.

Szabó Lajos, kir. aljbíró.

ERDŐ-BÉNYE

gyógyfürdő (Zemplén-vármegyében).

A fürdő-idény 1898-ik évi május hó 29-én kezdődik.

Hatása gazdag vas- és timsó-tartalmánál fogva kitűnő: a női betegségekben, sápkórban, idegbántalmakban, görvélykórban, rheumatikus és köszvényes bántalmakban szenvedőknél.

Kiváló klimatikus gyógyhely a légzőszervi és malariában szenvedők részére.

Használhatók: iszap-, vasláp-, sós- és villanyfürdők; massage-, izzasztó- és hideg viz-gyógyászat.

Ivó gyógyászat mindenféle ásványvíz van készletben.

A fürdő egészen megújított és új épületekkel bővített. **Uj nagyszerű fürdőlak** egészen kőből, görögszerben építve, földszint elegánsan berendezett fürdőszobák, porcellán-, réz- és fáfürdőkádakkal, első emeleten 30 új szép lakószoba, tökéletesen butorozva, vaságygyal stb. **Uj izraelita vendéglő** schweizerben, szép étkezőteremmel és verandával. **Uj lakóház**, „alföldi lak” 8 szép szobával. **Uj gépház** a fürdőaktól elkülvetve.

Szórakozásra szolgálnak: csinos ét-, tánc-, olvasó- és női termek, könyvtár, hírlapok, társas- és tornajátékok, naponként kétszeri tézene.

Terjedelmes árnyékos erdei séta-utak. — Kápolna.

Az étkezés olcsó és kifogástalan.

Házi gyógytár, posta- és telefonállomás helyben van, mely a Szegimalom sürgönyállomástól veszi át a sürgönyöket.

Vasuti állomás: a személyvonatokhoz **Erdő-Bénye-fürdő** (fél óranyira); gyorsvonathoz **Liszka-Tolcsva** (1 óranyira a fürdőtől).

Fürdőorvos: **DR. KUN ZOLTÁN** Sárospatakról.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál.

A fürdőigazgatóság.

Kleinmann és Klein

épület- és szerszámfa raktára
S.-A.-Ujhely, Deák-utca (fapiacz).

Raktárunkban készletben vannak és mindenkor kaphatók:

Tölgyfa gerendák, szarufák, léczek, továbbá:
Kapu oszlopok 1 frittól 2 ftt 50 krig.
Kerítés oszlopok 35 krtól 65 krig.

Ajánljuk kerékvártónknak **szerszámfákat, keréktalpak** és **küllőket; nyirfa és bükkfa rudakat,** ugyancsak nagy raktárt tartunk fűrészelt **tölgyfa** deszkákból.

25 frton felüli megrendeléseket helyben házhoz, vidékre a helybeli állomáshoz ingyen szállítjuk.

A nagyérdemű közönség pártfogását kérik:

Kleinmann és Klein.

Akar ön jó cognacot inni?

Kérjen mindig csak

TOKAJI COGNACOT

TOKAJ VAROS CZIMERÉVEL

(kigyós kereszt a hármass hegyen.)

mert különben értéktelen hamisítványt kap.

Valódi Tokaji Cognac kapható:

minden nagyobb fűszer- és csemege-kereskedésben és gyógyszertárban.

**ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁR
TOKAJ.**

Főraktár: **Nagy Ferencz,** fűszer-, festék- és rövid-áru kereskedése S.-A.-Ujhely Rákóczi-utca.

S.-A.-Ujhely, nyomtatott a „Zemplén” gyorsajtóján.

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozatik, hogy alulírott intézet földbirtokokra és S.-A.-Ujhelyben lévő házakra 10—50 évig terjedő

Törlesztési kölcsönöket

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a

S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.

Deutsch Adolf

hordó gyáros. * S.-A.-Ujhely.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, miszerint az itt S.-A.-Ujhelyben, Rákóczy-utca saját házámban (tul a hidon) meglevő **boznár műhelyemet** tetemesen nagyobbitottam s raktáron tartok a legjobb minőségű hegyi tölgyfából készült minden nagyságu **hitelesített hordót és ántalogot.**

Elvállalok továbbá **szüretelő és fürdőkádak** készítését minden nagyságban és alakban, ugyancsak mindenféle javításokat is.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, vagyok tisztelettel:

Deutsch Adolf,

hordó-gyáros.

Leghathatósabb szer a poloska, bolha, moly

és minden konyharovar kiirtására.

Zacherlin

hatása bámulatos. A legjobb ölszer mindenféle rovar kiirtására s azért világszerte páratlan elterjedésnek örvend. Ismertető jelei: 1. **A lepecsételt üvegcsé.** 2. **„Zacherl”** neve.

A valódi Zacherlin kapható:

S.-a.-Ujhelyben: Kincsesy Péter, Widder Gy., Fischer Haní, Behyna test., Grünbaum M., Nagy Ferencz, Klein Henrik, Klein Albert Malátsik György, Szentgyörgyi Vilim, Rosenblüth Sándor, Klein Géza, Kristóf Károly, Glück Samu, Szikszay Róza és Markus Sáfir.
Abauj-Szántó: Blau Herman. Sövény Kálmán, Friedmann Simon.
Forró-Énes: Haimann Salamon.
Gálszöcs: Grün Lajos, Engländer Ign. és Friedmann Lipótnál.
Homonnán: Friedmann Markus, Hocza Gyula, Klein Dávid és fia, Kuharszky Gyula, Pápay Pál, Szekerák Aladár,

Rosenblüth Márkus.
N.-Mihályban: Glück Mór, Tolvay Imre, Buczinszky Lajos, Wünschendorfer K. és Marmorstein Jenő.
Sárospatakon: Pavletits György s Palcsó Lászlónál.
Szerencsen: Rochlitz Dezső, Turcsányi Ferencz.
Szinna: Császár Árpád.
Tállyán: Gottfried Sámuel.
Tokajon: Frisch Vilmos, Hehn Samu, Morgenstern Izidor, Olay Lajos, Zákó Soma, Gross Izrael.
Varannón: Cseri Herman, Gaál Sándor, Friedmann és Rosenberg.

Sát
E
Eg
Fé
Ne
K
A
E
antik
tészt,
zófiát
testül-
had,
1500
megöl-
métlő
mivel
sebbre
A „g
magac
isten
Szókr
ható.
veláci
romol
át a v
berisé
rendj
teket
lek —
is meg
mond
van
valak
érezte
laki,
gyárt
forma
amit
téstő
togat
tyánk,
minél
— rég
kábitó
miko
lepő,
bőrét
neki
egyn
Oda
széd
alatt
nem
A fe
tyáj
két
szom
ladt
kis
az ő
tyám
nagy
lond
dola
mell